

Raadsbesluit

Agendapunt nr.: 14

De raad van de gemeente Hilvarenbeek,
gezien het voorstel van het college,
gelet op de Gemeentewet;

Besluit:

1. De voorjaarsnota(+) 2023 als volgt vast te stellen:
  - a. de autonome ontwikkelingen te autoriseren in begroting 2023 en in de meerjarenbegroting 2024 – 2027;
  - b. de nieuwe ontwikkelingen, waarbij de knop op ‘aan’ staat te autoriseren in de begroting 2023 en richtinggevend te verwerken in de meerjarenbegroting 2024-2027;
  - c. de dekkingsmaatregelen, waarbij de knop op ‘aan’ staat te autoriseren in de begroting 2023 en richtinggevend te verwerken in de meerjarenbegroting 2024-2027;
  - d. de bijstelling taakstellingen, waarbij de knop op ‘aan’ staat te autoriseren in de begroting 2023 en richtinggevend te verwerken in de meerjarenbegroting 2024-2027;
  - e. de administratieve ontwikkelingen te autoriseren in onze begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024 – 2027;
  - f. kennis te nemen van de niet financieel vertaalde ontwikkelingen;
  - g. kennis te nemen van de bijlagen;
  - h. de mutaties investeringen (bijlage 7.3) te autoriseren in de begroting 2023 en richtinggevend te verwerken in de meerjarenbegroting 2024-2027.
  - i. in de voorjaarsnota een nieuwe knop ‘37-B – uitvoering erfgoedbeleid’ toe te voegen en op ‘groen’ te zetten en hiermee het financieel effect als volgt te autoriseren in 2023 en richtinggevend op te nemen in de begroting 2024-2027:

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
37-B	uitvoering erfgoedbeleid	0	-€ 40.000	-€ 40.000	0	0

- j. De volgende incidentele kostenpost (nr. 61) in de begroting op te nemen:

	2023	2024	2025	2026
Informatiepakket nieuwe inwoners	-10.000			

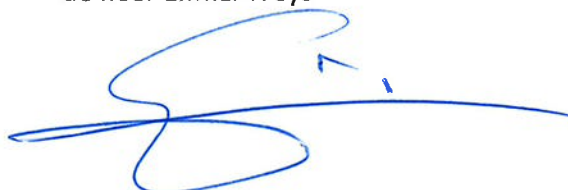
2. Kennis te nemen van de stand van zaken collegeprogramma 2023 2026.

Besloten in zijn openbare vergadering van 12 juli 2023.
de raad,

Raadsgriffier
de heer M. Janus

Voorzitter
de heer E.M.L. Weys

Voorjaarsnota(+) 2023

gemeente Hilvarenbeek

Voorjaarsnota(+)

2023

Hilvarenbeek, 30 mei 2023
Zaaknr. 1008460

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
1 AUTONOME ONTWIKKELINGEN	8
2 NIEUWE ONTWIKKELINGEN	13
3 DEKKINGSMaatregelen	45
4 BIJSTELLING TAAKSTELLINGEN	49
5 ADMINISTRATIEVE ONTWIKKELINGEN	51
6 NIET-FINANCIËEL VERTAALDE ONTWIKKELINGEN	53
7 BIJLAGEN	58
7.1 OVERZICHT MUTATIES PERSONEEL	59
7.2 OVERZICHT RESERVES	60
7.3 OVERZICHT MUTATIES INVESTERINGEN	62
7.4 FINANCIËLE UITWERKING HART VAN HAGHORST	64

Inleiding

De plaats in onze planning- en controlcyclus

Voor u ligt de voorjaarsnota (+) 2023. Een regulier document in onze planning- en controlcyclus. Zoals gebruikelijk leest u in deze voorjaarsnota het verloop van de diverse begrotingsposten binnen het lopende begrotingsjaar. Ook geeft de voorjaarsnota richting aan en de kaders voor de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2027. Het vormt daarmee de opstap voor onze volgende begrotingsboekwerk 2024.

De verschillende ontwikkelingen die u in deze voorjaarsnota terugleest categoriseren we naar:

- *Autonome ontwikkelingen*
de tegenvallende niet-beïnvloedbare gebeurtenissen die zich voordoen. Niet-beïnvloedbaar in de zin van lastenverzwaringen door wet- en regelgeving, bijdragen aan verbonden partijen waar we gehouden zijn aan bestuursbesluiten, vervangingsinvesteringen om de continuïteit van onder andere de bedrijfsvoering te waarborgen of verplichtingen door aanbestedingen, subsidies, raadsbesluiten of andere bestuurlijke toezeggingen.
- *Nieuwe ontwikkelingen*
Deze ontwikkelingen zijn niet autonoom. Het zijn dus geen ontwikkelingen die we ‘moeten’ doen. Het zijn ontwikkelingen die we ‘willen’ doen.
- *Dekkingsmaatregelen*
Het gaat om ontwikkelingen die ons geld opleveren. Deze ontwikkelingen bieden dekking aan andere ontwikkelingen die geld kosten.
- *Bijstelling taakstellingen*
In de voorgaande jaren hebben we een traject bewandeld om tot een sluitende begroting te komen. Dit heeft geresulteerd in diverse taakstellingen die in onze begroting zijn opgenomen. Het gaat om bezuinigingen die nog niet concreet ingevuld zijn. In deze voorjaarsnota stellen we op inhoudelijke gronden taakstellingen bij als we dat nodig achten. Dit is bijvoorbeeld het geval als het in tijd voor ons niet realiseerbaar is.

Tot slot brengen we nog een aantal niet-financieel vertaalde ontwikkelingen in beeld en administratieve wijzigingen.

Uitgangspunten

We kiezen er voor de maatschappelijke opgaven centraal te stellen, maar wel met financieel realisme. Bij de totstandkoming van deze voorjaarsnota hanteren we de volgende uitgangspunten.

Financiële uitgangspunten

- 1) Onze financiële basis moet op orde zijn. Daarbij hoort een duurzaam financieel beleid. Dit betekent dat we moeten voldoen aan de eisen vanuit de toezichthouder. De toezichthouder verlangt dat minimaal het eerstvolgende begrotingsjaar, 2024, of het laatste begrotingsjaar, 2027, uit het meerjarenoverzicht structureel en reëel sluitend moet zijn.
- 2) Ons financieel kader vanaf 2026 start met een structureel financieel nadeel. Het Rijk compenseert ons onvoldoende. Ambities waarvoor structureel extra middelen benodigd zijn

moeten we dus zelf bekostigen. Om structureel te kunnen investeren in onze samenleving zien we een OZB-verhoging als noodzakelijk dekkingsmaatregel in plaats van nu te bezuinigen of te herprioriteren. Dit is nodig om voorzieningen overeind te houden, de kwaliteit van onze dienstverlening verder te versterken en in contact te staan met onze samenleving.

Andere inkomstenbronnen zijn de toeristenbelasting en forensenbelasting. De brede evaluatie toeristen- en forensenbelasting heeft echter laten zien dat de tarieven al boven het regionale gemiddelde liggen waardoor een verdere verhoging, t.o.v. de al in de begroting opgenomen verhoging, niet wenselijk is. In deze voorjaarsnota stellen we dan ook voor de verhoging van 17% voor de jaren 2024 en 2025 terug te draaien.

- 3) Het Rijk zoekt naar een andere financieringssysteem vanaf 2026 voor gemeenten, zoals bijvoorbeeld een uitbreiding van het eigen gemeentelijk belastinggebied. Tot nu toe worden we enkel gecompenseerd voor inflatie. Dit kan op de lange termijn geen stand houden. Het College kiest enerzijds voor een financieel duurzaam beleid. Anderzijds wil het college echt noodzakelijke ambities niet pauzeren omwille van een niet daadkrachtig kabinetsbeleid op het gebied van de Rijksinkomsten. Het College kiest er dan ook voor om een klein structureel nadeel van maximaal 0,75% van het begrotingstotaal te accepteren in onze begroting voor de jaren vanaf 2026.
- 4) Financiële voordelen of nadelen die in de jaarrekening 2022 tot uiting komen en structureel van aard blijken hebben we verwerkt in de voorjaarsnota 2023. Dit is het geval bij de jeugdzorg.
- 5) Een aantal taakstellingen in onze begroting blijken lastig realiseerbaar. Het gaat om de taakstellingen op de bedrijfsvoering. We zien dat we juist in onze bedrijfsvoering meer moeten investeren in plaats van besparen. Reële taakstellingen zijn een voorwaarde vanuit onze toezichthouder. We stellen voor deze taakstellingen in de voorjaarsnota(+) af te boeken.
- 6) We zijn geen voorstander van taakstellingen. Eventuele ombuigingen worden concreet beschreven qua inhoud en jaarschijf van effectueren. Dat betekent dat voor opname in begroting het onderzoek naar realiseerbaarheid is afgerond.
- 7) De raad wenst kostendekkende legestarieven. Door het streven naar een 100% kostendekkendheid kan het voor komen dat tarieven voor de maatschappij niet reëel stijgen. Het college streeft naar kostendekkende legestarieven, maar neemt daarbij ook mee dat tariefstijgingen reëel dienen te zijn.
- 8) Gezien de planning is het niet mogelijk de meicirculaire te betrekken en verwerken in het raadsvoorstel voorjaarsnota(+) Wij gaan daarom uit van de decembercirculaire 2022. We maken een prognose van de te verwachte meicirculaire die we wel in de voorjaarsnota verwerken. Mochten de cijfers van de daadwerkelijke meicirculaire dusdanig afwijken van de prognose dan komen we hier bij u op terug tijdens het bestuurlijk besluitvormingsproces van de voorjaarsnota. Bij de begroting 2024 gaan we zoals ook vorig jaar uit van de cijfers zoals bekend bij de meicirculaire.
- 9) We maken de richtinggevende keuzes met de voorjaarsnota(+), zodat we dit in de begroting kunnen uitwerken.

Uitgangspunten bij prioritering ambities

Onze ambities zijn veel groter dan de beschikbare middelen. In de voorjaarsnota is een selectie opgenomen van deze ambities. Daarbij is aan de voorkant, ambtelijk en door het college, al een afweging gemaakt. De opgenomen ambities in de voorjaarsnota is dus geen uitputtende lijst. Om tot een prioritering te komen zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd:

Het College hanteert de volgende uitgangspunten bij de prioritering in de voorjaarsnota:

- 1) Aan de slag met het Samenlevingsakkoord, waar het Collegeprogramma een doorvertaling van is.
- 2) Investerings in het Collegeprogramma, de going concern taken en organisatieontwikkeling moeten in balans zijn. De al eerder gevoterde budgetten voor de investeringen in het Collegeprogramma maken onderdeel uit van die balans

- 3) Gelet op de kwaliteit van dienstverlening komt het college met extra voorstellen voor structurele personele uitbreiding.
- 4) Nieuwe taken toetsen we eerst op uitvoerbaarheid voordat we structurele middelen hiervoor opnemen
- 5) Ambities vertalen we in een uitvoeringsplan alvorens we extra middelen opnemen.
- 6) Ambities van derden, zoals Rijk of Provincie, pakken we op als daar voldoende middelen voor tegenover staan.

Financiële samenvatting

In onderstaand overzicht ziet u een financiële samenvatting van de ontwikkelingen die het college in de meerjarenbegroting wil verwerken. In de volgende hoofdstukken gaan we hier verder op in. Bij dit boekwerk behoort een Excel bestand, een knoppendocument. Hiermee kunt u ook aan de knoppen draaien en direct zien wat het financiële effect is op de begroting en het meerjarenperspectief indien u andere afwegingen wenst te maken. Dit kunt u doen door knoppen in dit bestand op 'aan of uit' te zetten.

In de beslispunten is een onderscheid gemaakt naar beslispunten die geautoriseerd worden en beslispunten die richtinggevend worden verwerkt in de begroting. Met autoriseren bedoelen we dat het budget in onze meerjarenbegroting wordt verwerkt en dat het beschikbaar is om daarbinnen uitgaven te doen. Met richtinggevend bedoelen we dat het budget wel in onze meerjarenbegroting wordt verwerkt maar dat dit budget nog niet gevoteerd is om daarbinnen uitgaven te doen. Met vaststelling van de begroting 2024 besluit de raad pas om deze budgetten wel of niet ook te autoriseren. In de onderstaande tabel ziet u de financiële gevolgen van het draaien aan de knoppen door het college.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldi Najaarsnota 2022	75	913	1.546	562	562
structurele component	31	902	1.650	-223	-223
incidentele component	44	11	-104	785	785
Autonome ontwikkelingen	-1.746	-558	-438	-374	-419
structurele component	-1.496	-558	-438	276	231
incidentele component	-250	0	0	-650	-650
Saldi na autonome ontwikkelingen	-1.671	355	1.108	188	143
structurele component	-1465	344	1212	53	8
incidentele component	-206	11	-104	135	135
Nieuwe ontwikkelingen	-842	-1.062	-1.084	1.003	-1.086
Dekkingsmaatregelen	1.118	955	1.105	805	805
Bijstelling taakstellingen	-93	-93	-93	-93	-93
Totaal ontwikkelingen	183	-200	-72	-291	-374
structurele component	-244	-215	-237	-156	-224
incidentele component	427	15	165	-135	-150
Saldi Voorjaarsnota(+) 2023	-1.488	155	1.036	-103	-231
structurele component	-1.709	129	975	-103	-216
incidentele component	221	26	61	0	-15

Tot slot

Met deze voorjaarsnota leggen we u een reëel en structureel sluitend begrotingsjaar 2024 voor. Dit voldoet aan de eisen van de provincie. De provincie beoordeelt jaarlijks bij het indienen van onze begroting of het begrotingsjaar – jaarschijf 2024 - of uiterlijk de laatste jaarschijf van de meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is.

We gaan verder met de opgaven genoemd in het collegeprogramma. Onder de huidige omstandigheden is het een enorme uitdaging om een huishoudboekje samen te stellen en hiermee ook in de toekomst een gezonde financiële basis vast te houden. We kijken daarbij vooral naar de jaren vanaf 2026, wanneer we minder geld van het Rijk ontvangen en figuurlijk in een ravijn vallen. Wij zien dat we niet de enige gemeente zijn in Nederland met een financiële huishouding die verder onder druk komt te staan.

Ondanks de onzekerheid kiezen we ervoor te investeren en maatschappelijke opgaven centraal te stellen. We doen dit wel met financieel realisme. Dit betekent dat anders dan u gewend bent we een structureel nadelig saldo in de jaren 2026 en 2027 accepteren. We willen dit nadeel wel beheersbaar houden. Om structureel te kunnen investeren in onze samenleving zien we een OZB-verhoging als noodzakelijk dekkingsmaatregel in plaats van nu te bezuinigen of te herprioriteren. Dit is nodig om voorzieningen overeind te houden, de kwaliteit van onze dienstverlening verder te versterken en in contact te staan met onze samenleving. Het voorstel is om de OZB-tarieven voor woning en niet-woningen te verhogen naar het gestandaardiseerd gemiddelde volgens Coelo. Andere inkomstenbronnen zijn de toeristenbelasting en forensenbelasting. De brede evaluatie toeristen- en forensenbelasting heeft laten zien dat de tarieven al boven het regionale gemiddelde liggen, waarmee we de voor Hilvarenbeek steeds belangrijker wordende recreatieve sector onder druk zetten. In deze voorjaarsnota stellen we dan ook voor de verhoging van 17% voor de jaren 2024 en 2025 terug te draaien.

Het college heeft niet gekozen voor ombuigingen of herprioritering. Een bewuste keuze om twee redenen:

- Praktisch: op korte termijn en ongefundeerd schuiven in of beperken van budgetten/taken kan leiden tot uitvoeringsproblemen en ad hoc maatregelen.
- Fundamenteel: aanpassing van budgetten voor taken gaat verder dan het geld. Het maken van dergelijke keuzes vraagt om een fundamenteel gesprek over de identiteit/profiel van Hilvarenbeek in de toekomst en de belangrijke taken waar we als gemeente (ook) financieel op willen (blijven) inzetten. Dat gesprek legt dan een gedegen fundament voor het maken van doordachte keuzes voor die taken en budgetten die Hilvarenbeek ook op de langere termijn sterker maken.

Het college ziet daarom de noodzaak om met uw raad een proces in te richten (vanaf januari 2024 tot aan de vaststelling van de voorjaarsnota 2024) om die lange termijn keuzes met financiële vertaling te kunnen maken.

Tot slot blijven we de lobby voortzetten om het Rijk te bewegen de noodzakelijke middelen op de langere termijn vrij te maken die nodig zijn. Dit doen we onder andere met de K80.

Het college van Hilvarenbeek.

1 Autonome ontwikkelingen

Waar gaat het over?

In dit hoofdstuk leest u welke tegenvallende niet-beïnvloedbare gebeurtenissen zich voordoen. Niet-beïnvloedbaar in de zin van lastenverzwaringen door wet- en regelgeving, bijdragen aan verbonden partijen waar we gehouden zijn aan bestuursbesluiten, vervangingsinvesteringen om de continuïteit van onder andere de bedrijfsvoering te waarborgen of verplichtingen door aanbestedingen, subsidies, raadsbesluiten of andere bestuurlijke toezeggingen.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Financieel effect autoriseren

Financieel effect nu niet autoriseren

'Groen' betekent dat het college u voorstelt het financieel effect meerjarig te autoriseren en te verwerken in de begroting. Autoriseren betekent dat het budget ook gevoteerd is om daarbinnen uitgaven te doen. We draaien als het ware de 'knop aan' van de ontwikkeling. Oranje betekent dat het financieel effect nog niet geautoriseerd wordt en dat we het financieel effect van de ontwikkeling nog niet opnemen in onze begroting. Ook mogen er dan uiteraard geen uitgaven worden gedaan. De 'knop staat uit'. Autonome ontwikkelingen zijn niet-beïnvloedbare gebeurtenissen. Dit betekent dat de knop altijd 'aan' staat.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht ziet u een samenvatting van de autonome ontwikkelingen. Verder in het hoofdstuk beschrijven we de ontwikkelingen nader.

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Voorlopige prognose meicirculaire en indexaties	-582	-292	-213	-149	-194
2.	Huur klaslokalen SWC Starrebos	-25	-25	-25	-25	-25
3.	Transitie- en transformatiekosten nieuwe inkoop jeugd en WMO	-60	-26			
4.	Vestigen opstalrechten sportverenigingen	-14				
5.	Energietoeslag 2023	-250				
6.	Afwikkeling juridische procedure naheffing VvC – Attero Dekking afvalstoffenheffing	-92 +92				
7.	Minder opbrengsten leges muziekfestivals Beekse Bergen in 2023	-18				
8.	Daling inkomsten uit leges huwelijken		-15	-15	-15	-15
9.	Aantal bezwaren WOZ	-10	-10	-10	-10	-10
10.	Onderhoudsronde functieboek en invoering HR21	-93	-75	-75	-75	-75
11.	Verzekeringsmakelaar	-15	-15			
12.	Inhuur personeel	-679				
13.	Budget voor inhuur bij ziekte en vervanging medewerkers		-100	-100	-100	-100
	Totaal financieel effect 'knop aan'	-1.746	-558	-438	-374	-419
	Totaal financieel effect 'knop uit'	0	0	0	0	0
	Totaal	-1.746	-558	-438	-374	-419

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Samenlevend					
1.	<p>Voorlopige prognose meicirculaire en indexaties</p> <p>We ontvingen eind april informatie waaruit blijkt dat het rijk de algemene uitkering naar boven bijstelt. De bijstelling heeft te maken met de extra compensatie die we ontvangen voor de meer dan gemiddelde loon- en prijsontwikkelingen.</p> <p>Verder is bekend geworden dat de 924 miljoen die de gemeenten voor het jaar 2026 in eerste instantie incidenteel ontvingen, toch een structureel karakter krijgt.</p> <p>Tegenover deze hogere inkomsten staat dat we zelf te maken krijgen met een loonstijging door de nieuwe CAO die veel hoger is dan waarmee we in de begroting rekenden. Verder werken de hogere CAO-ontwikkelingen en inflatiecijfers door op de facturen die wij moeten betalen, zoals facturen voor werkzaamheden door derden en bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Ook de kosten voor energie zijn enorm gestegen. Per saldo leidt dit alles tot een nadeel voor onze meerjarenbegroting.</p> <p>De definitieve uitkomsten van de meicirculaire kunnen we pas doorrekenen na ontvangst van de circulaire. We verwachten de meicirculaire eind mei te ontvangen. Daarna hebben we zo'n 2 weken nodig voordat hetgeen op een juiste wijze vertaald kan worden naar de lokale omstandigheden. We informeren u hierover tijdens het proces van de voorjaarsnota.</p>	-582	-292	-213	-149	-194
2.	<p>Huur klaslokalen SWC Starrebos</p> <p>Bij vaststelling van de exploitatie van SWC Starrebos is er vanuit gegaan dat het leerlingenaantal terug zou lopen. We hebben er rekening mee gehouden dat we daarom vanaf 2023 minder lokalen zouden hoeven te huren wat een voordeel van € 50.000 op zou moeten leveren. In 2021 is al aangegeven dat naar verwachting het volledige voordeel van € 50.000 niet gerealiseerd kan worden. Destijds is al € 25.000 van dat bedrag afgeboekt. De huidige ontwikkelingen en de laatste leerlingenprognoses van december 2022 laten zien dat het huidige aantal klaslokalen gehandhaafd moet blijven. Daarom moet ook nu € 25.000 worden afgeboekt.</p>	-25	-25	-25	-25	-25
3.	<p>Transitie- en transformatiekosten nieuwe inkoop jeugd en WMO</p> <p>In de zomer van 2022 zijn de gesprekken rondom de inkoop Wmo Begeleiding en Beschermd Wonen afgerond, daarbij is een lumpsumbekostiging afgesproken. Onderdeel van deze afspraak was het budget voor de kosten voor transitie en transformatie. Het zijn eenmalige kosten, verdeel over twee jaar (2023 en 2024), die direct verband houden met de overgang naar werken via de nieuwe systematiek.</p>	-60	-26			

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
4.	<p>Vestigen opstalrechten sportverenigingen</p> <p>In 2006 besloot de raad, dat voor een aantal verenigingen een recht van opstal gevestigd moest worden. Afgesproken is, dat de kosten voor rekening van de gemeente zijn. Hiervoor is echter geen budget opgenomen. Voor 4 verenigingen moet het recht van opstal nog gevestigd worden. De (eenmalige) kosten hiervoor worden geschat op € 13.500.</p>	-14				
5.	<p>Energietoeslag 2023</p> <p>De middelen van het Rijk voor de Energietoeslag zijn in 2023 vermoedelijk net als in 2022 ontoereikend. Op basis van de huidige verdeelsleutel en voorwaarden van de energietoeslag 2022 verwachten we een tekort. Dit tekort kan kleiner worden doordat de verdeelsleutel van het Rijk mogelijk in ons voordeel wordt aangepast. We dienen de Energietoeslag 2023 wel uit te betalen, naar verwachting een bedrag van ca. € 780.000 met een dekking van € 530.000.</p>	-250				
	Programma 2 Belevend					
6.	<p>Afwikkeling juridische procedure naheffing VvC – Attero</p> <p>Recent heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan in het nadeel van de deelnemende gemeenten inzake de langlopende juridische kwestie. U bent hierover geïnformeerd met een brief. Dit heeft voor ons tot gevolg dat we een naheffing moeten betalen. Hiermee is deze kwestie definitief tot een einde gekomen.</p> <p>Dit bedrag dekken we uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Aan deze voorziening voegden we eerder € 100.000 toe voor het afdekken van het risico van nabetaling. In de voorziening zit nog een bedrag van zo'n € 345.000 ná betaling van de naheffing aan Attero.</p>	-92 +92				
7.	<p>Minder opbrengsten leges muziekfestivals Beekse Bergen in 2023</p> <p>In 2023 zullen er géén 4 maar 3 meerdaagse muziekfestivals (zogenaamde C-evenementen) gehouden worden op de Beekse Bergen. Dit betekent voor het jaar 2023 een minderopbrengst in leges voor een bedrag van -/- € 18.000</p> <p>De Beekse Bergen heeft momenteel ruimte voor het houden van 4 meerdaagse muziekfestivals . Voor 2024 e.v. is nog niet duidelijk of deze 'ruimte' daadwerkelijk wordt benut c.q. kan worden ingevuld.</p>	-18				

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma 4 Dienstverlenend					
8.	<p>Daling inkomsten uit leges huwelijken kostendekkendheid leges</p> <p>Inwoners die een huwelijk of partnerschap sluiten kunnen bij onze gemeente kiezen uit 3 vormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een volledige ceremonie op gemeentehuis of externe locatie • een verkorte ceremonie van max 15 minuten op het gemeentehuis • het gratis sluiten van het huwelijk of partnerschap op het gemeentehuis. Dit is mogelijk op 2 tijdstippen per week op maandag om 9 uur en 9.30 uur. <p>Sinds 2022 neemt het aantal volledige en verkorte huwelijken/partnerschappen af en zien we een toename van het aantal gratis huwelijken/partnerschappen.</p> <p>We verwachten dat deze trend doorzet, waardoor we structureel minder inkomsten aan leges genereren de komende jaren.</p>		-15	-15	-15	-15
	Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen					
9.	<p>Aantal bezwaren WOZ</p> <p>Het aantal Woz bezwaren via commerciële bureaus is toegenomen. Vorig jaar lag het aantal bezwaren nog onder de 300. In 2023 zijn er al meer dan 600 bezwaren ingediend. Niet alleen stijgen hierdoor de bezwaar- en beroepskosten. Ook zijn we hier intern meer capaciteit aan kwijt voor de afhandeling. We hebben hiervoor € 10.000 begroot, maar verwachten dat de kosten uitkomen op € 20.000.</p>	-10	-10	-10	-10	-10
	Meerdere programma's					
10.	<p>Onderhoudsronde functieboek en invoering HR21</p> <p>In 2022 is een onderhoudsronde van het functieboek opgestart. Periodiek wordt middels een onderhoudsronde bekeken of functiebeschrijvingen nog juist zijn en de huidige inpassingen in de generieke functies nog correct zijn en passen bij eventuele inhoudelijke veranderingen binnen een functie. Daarnaast is het belangrijk dat functiebeschrijvingen op orde zijn, om de technische omzetting naar HR21 juist en soepel te laten verlopen.</p> <p>Resultaat van de laatste onderhoudsronde en omzetting naar HR21 is dat voor verschillende functies een hogere inpassing wordt voorgesteld. Daarmee leiden deze inpassingsadviezen tot een hoger salaris van bepaalde medewerkers. De besluitvorming ten aanzien van deze inpassingsadviezen is nog niet definitief. Vooruitlopend op definitieve besluitvorming is de inschatting dat dit de volgende kosten met zich meebrengt welke niet zijn gedekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse kosten van als gevolg van extra loonkosten door de hogere salarisinpassingen. • Een aantal medewerkers heeft hierdoor met terugwerkende kracht recht op een hoger salaris en zij ontvangen hiervoor een nabetaling. 	-93	-75	-75	-75	-75

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
11.	<p>Verzekeringsmakelaar</p> <p>Verzekeringspremies zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. Momenteel is een verzekeringsmakelaar voor al onze verzekeringen aan het onderzoeken hoe we de kosten toch kunnen indammen. Deze verzekeringsmakelaar kost € 15.000 per jaar voor 2023 en 2024. We verwachten niet dat de verzekeringsmakelaar op korte termijn kan zorgen voor een verlaging van de lasten waaruit deze kosten gedekt kunnen worden. Wel verwachten we dat de verzekeringsmakelaar met zijn expertise hogere kosten kan voorkomen.</p>	-15	-15			
12.	<p>Inhuur personeel</p> <p>Het tekort op de inhuur zoals toegelicht in de rapportage inhuur in de bijlage van deze voorjaarsnota.</p>	-679				
13.	<p>Budget voor inhuur bij ziekte en vervanging medewerkers</p> <p>Gedurende het jaar komen er situaties voor waarbij medewerkers in dienst, moeten worden vervangen door middel van het inhuren van tijdelijke medewerkers als gevolg van uitval door ziekte of zwangerschap. In onze begroting is daarvoor een budget opgenomen van € 50.000. De werkelijke kosten liggen hoger. De afgelopen drie jaar was er gemiddeld € 200.000 aan kosten voor vervanging bij ziekte/zwangerschapsverlof (bovenop de inkomsten hiervoor van het UWV).</p> <p>Ook bij het inhuren vanwege een vacature die niet meteen ingevuld kan worden is het budget binnen de begrote loonkosten vaak ontoereikend door hogere inhuurtarieven. We beperken het aantal uur van de inhuur zoveel mogelijk en huren we zelden iemand in ter vervanging van het volledig aantal weggevallen uren. Omdat we pas bij het vaststellen van de jaarlijkse voorjaarsnota over het extra benodigde budget kunnen beschikken, is het moeilijk te voldoen aan de rechtmatigheidseis dat budget al toegekend en beschikbaar moet zijn in de begroting. We stellen daarom voor extra budget structureel in de begroting op te nemen. De afgelopen jaren was het tekort dat we melden in de voorjaarsnota gemiddeld € 180.000. Dit jaar is het tekort door ziekte en vervanging medewerkers groter dan dit gemiddelde, zie voorgaande ontwikkeling. We stellen voor nu € 100.000 extra op te nemen. Door maatregelen van goed werkgeverschap in te voeren hopen we de inhuurkosten voor ziekte en vervanging van medewerkers naar beneden te brengen.</p>		-100	-100	-100	-100

2 Nieuwe ontwikkelingen

Waar gaat het over?

In dit hoofdstuk leest u welke nieuwe ontwikkelingen zich voordoen. Deze ontwikkelingen zijn niet autonoom. Het zijn dus geen ontwikkelingen die we 'moeten' doen. Het zijn ontwikkelingen die we 'willen' doen, waarvoor het gewenst is om dit jaar nog het budget te autoriseren.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Jaar 2023 autoriseren en jaren vanaf 2024 richtinggevend opnemen in begroting 2024 - 2027
Jaar 2023 niet autoriseren en jaren vanaf 2024 nu niet richtinggevend opnemen in begroting 2024-2027

Groen betekent dat het financieel effect door de raad richtinggevend wordt verwerkt in onze begroting. We draaien als het ware de 'knop aan' van de ontwikkeling. De budgetten die in 2023 staan worden daarbij ook geautoriseerd. Autoriseren betekent dat het budget gevoteerd is om daarbinnen uitgaven te doen. Oranje betekent dat het financieel effect nog niet geautoriseerd wordt en dat we het financieel effect van de ontwikkeling nog niet opnemen in onze begroting. Uiteraard mogen er ook geen uitgaven worden gedaan. De 'knop staat uit'. U kunt er voor kiezen aan de knoppen te draaien.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht ziet u een samenvatting van de nieuwe ontwikkelingen. Verder in het hoofdstuk beschrijven we de ontwikkelingen nader.

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
14.	Deelname Regionale Regietafel (RRT) Hart van Brabant	-15	-15	-15		
15.	Project structurele aanpak ontheemden	-150 +150				
16.	Actualisatie basispakket GGD		-35	-35	-35	-35
17.	Herstel budget subsidie bibliotheek	-24	-30	-30	-30	-30
18.	Verdere indexatie subsidie Bibliotheek Midden-Brabant (BMB)		-25	-25	-25	-25
19.	Co-financiering gemeente in het kader van de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)				-52	
20.	Huisvesting Farent, MEE en Samen zorgteam in het nieuwe gezondheidscentrum		-13	-13	-13	-13
21.	Huurderving Samenwijs Starrebos		-25	-50		
22.	Juridische capaciteit sociaal domein		-90	-90	-90	-90
23.	Ondersteuning bij overgang van Wmo naar Wlz Dekking uit WMO-uitgaven		-12 +12	-12 +12	-12 +12	-12 +12
24.	Positief jeugdbeleid		-184	-184	-184	-184
25.	Doorontwikkeling scheidingsloket	-28	-28	-28		
26.	Subsidie Taalhuis Hilvarenbeek		-24			
27.	Subsidie zorgoppas	-6	-6	-6	-6	-6
28.	Watervelden hockeyclub		-3	-3	-3	-3
29.	Nieuw afvalbeleid Dekking afvalstoffenheffing	-100 +100	-46 +46	-26 +26	-26 +26	-26 +26

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
30.	Stikstof – meer beoordelingen OMWB	-25	-25			
31.	Opstellen verwachtingskaart ontplofbare oorlogsresten (oo)	-7				
32.	Verwijderen of herstellen aanlegsteiger Biest-Houtakker	-100				
33.	Herinrichting Hoge Zij			-4	-4	-4
34.	Nieuwe ontsluiting parkeerterrein Ypelaerstraat		-8	-8	-8	-8
35.	Aanplanten diverse stroken in het buitengebied met groen en bomen		-15			-15
36.	Onderhoud groen en bomen		-60	-60	-60	-60
37.	Formatie beleidsmedewerker Natuur en Landschap en Erfgoed		-80	-80	-80	-80
38.	Aanvullend budget verwijderen/verplaatsen roeken	-5				
39.	Continuering bijdragen aan Energiehuis Dekking reserve Duurzaamheid		-15 +15	-15 +15	-15 +15	-15 +15
40.	Centrumvisie Hilvarenbeek		-35			
41.	Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie	-15				
42.	Evenementencoördinator			-45	-45	-45
43.	Handhaven arbeidsmigranten n.a.v. vaststellen parapluplan arbeidsmigranten		-30	-30		
44.	Uitbreiden personele capaciteit Veiligheid en toezicht		-67	-67	-67	-67
45.	Welstand continueren Dekking verhoging legestarieven ruimtelijk domein	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10
46.	Hart voor Haghorst Incidentele afwaardering Dekking afwaardering uit algemene bedrijfsreserve		8	-18	+103 -1.556 +1.556	-39
47.	Project ontwikkeling Ruimte	-90				
48.	Project- en programmamanagement ruimtelijk domein	-100	-300	-300	-300	-300
49.	Uitbreiding Duurzaamheidsleningen	-5	-5	-5	-5	-5
50.	Inkomsten uit SPUK Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (SPUK CDOKE) Besteding middelen SPUK Vrijval eerder gereserveerde middelen	+329 -329 +100	+332 -332 +160	+335 -335 +160		
51.	Wet BIBOB		-31	-31	-31	-31
52.	Onderzoek hondenlosloopplaats	-10				
53.	Flexwonen	-200	0			
54.	Mostaert Esbeek	-10	-10			
55.	Realiseren van een mountainbikeroute		-40			
56.	Uitvoering Economisch Actieplan		-25	-25	-25	-25
57.	Ureuitbreiding Accountmanagement		-15	-15	-15	-15
58.	Het aankopen van een klant tevredenheid monitor		-40	-15	-15	-15
59.	Goed en aantrekkelijk werkgeverschap	-74	-71	-69	-60	-53
60.	Inzet van extra capaciteit door een toename van aanvragen reisdocumenten in de jaren 2024-2028 Dekking kostendekkendheid leges		-48 +48	-48 +48	-48 +48	-48 +48
61.	Informatiepakket nieuwe inwoners	-10	-10	-10	-10	-10
62.	Organisatieontwikkeling 2023-2026	-55				
63.	Contractbeheer		-13	-9	-9	-9
64.	Software ontwikkelingen	-20	-20	-20	-20	-20

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
65.	Wet Elektronische publicatie (WEP) en Archiefwet	-25 +25	-19 +19	-19 +19	-19 +19	-19 +19
66.	Invoeren van Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)	-64				
67.	Capaciteit informatieadvies om opgaven te vertalen in visie en uitvoering		-75	-75		
68.	Proces- en projectmanagementtool		-6	-6	-6	-6
69.	Toename dreigingen cybercrime en belang informatiebeveiliging en privacy		-40	-40	-40	-40
70.	Inrichting en functioneel beheer zaakstelsel	-60	0	-43	-43	-43
71.	Rechtmatigheidsverantwoording		-15	-15		
72.	Uitvoering financieel beheer K80	-10	-10	-10	-10	-10
	Dekking jaarlijkse bijdrage K80	+10	+10	+10	+10	+10
73.	Versterken inkoopadvies	-29	-29	-29	-29	-29
74.	Advisering Communicatie		-90	-90	-90	-90
75.	Financiële advisering en ondersteuning		-70	-70	-70	-70
76.	Mutaties investeringskredieten lopend jaar		0	0	0	0
	Totaal financieel effect 'knop aan'	-842	-1.062	-1.084	-1.003	-1.086
	Totaal financieel effect 'knop uit'	-10	-473	-414	-364	-379
	Totaal	-852	-1.535	-1.498	-1.367	-1.465

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma 1 Samenlevend Hilvarenbeek					
14.	<p>Deelname Regionale Regietafel (RRT) Hart van Brabant</p> <p>Op 25 april 2023 is door het college besloten deel te nemen aan de Regionale Regietafel (RRT) Hart van Brabant die gaat over regionale asiel- en opvangopgaven. In dit overleg worden afspraken omtrent de verdeling van opvang- en huisvestingsplekken over de gemeentes binnen de Hart van Brabant regio gemaakt. Hiervoor is € 15.000 per jaar benodigd. We stellen voor de middelen beschikbaar te stellen tot en met 2025. Deze kosten worden gemaakt voor de inzet van een projectleider/programmamanager in het adviseursteam van de RRT en de verdere borging en communicatie van afspraken uit dit overleg.</p>	-15	-15	-15		
15.	<p>Project Structurele aanpak ontheemden</p> <p>Project voorziet in een aanpak en structurele borging van huisvesting en inburgering van ontheemden (statushouders, asielzoekers en vluchtelingen). Dit is van belang nu het Rijk een steeds groter beroep op gemeenten doet voor asielopvang, huisvesting van statushouders én opvang en ondersteuning van Oekraïners.</p> <p>Voor 2023 is een bedrag nodig van € 150.000 dat voornamelijk nodig is voor inzet van capaciteit. Onderdeel van die inzet is onder meer een dialoog met de samenleving. De resultaten van het project zijn onder meer een lijst met mogelijk te ontwikkelen locaties, een beleidskader en een voorstel voor organisatorische inbedding van de taken en verantwoordelijkheden.</p> <p>Dekking van de kosten via middelen die ontvangen worden voor de gecreëerde opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne (Nieuwe Erf).</p>	-150 +150				
16.	<p>Actualisatie basispakket GGD</p> <p>In 2023 is het basispakket van de GGD geactualiseerd. Een aantal wettelijke taken wordt versterkt en er zijn nieuwe diensten aan het basispakket toegevoegd, zoals Nu niet zwanger en uitbreiding van het pakket met een aantal interventies zoals Stevig ouderschap en VoorZorg. De actualisatie van het basispakket betekent een structurele verhoging van de inwonerbijdrage van € 35.245,-. Dit bedrag komt boven op de verhoging van de inwonerbijdrage door de indexatie.</p> <p>Het college is geen voorstander van een mogelijke verschuiving van plustaken naar het basispakket en besluit eventuele kosten hiervoor niet in onze begroting op te nemen.</p>		-35	-35	-35	-35

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
17.	<p>Herstel budget subsidie bibliotheek</p> <p>De gemeente Hilvarenbeek heeft in 2021 het besluit genomen om de subsidie aan de bibliotheek niet meer te indexeren. In de begroting is dit verwerkt als een bezuiniging over de periode 2021-2024. Deze bezuiniging heeft echter niet plaatsgevonden. Daarom moet òf de subsidieafpraak met de bibliotheek worden bijgesteld òf er moet aanvullend budget vrijgemaakt worden in de begroting. Het college kiest er voor het budget bij te stellen en de huidige bijdrage 2023 te handhaven.</p>	-24	-30	-30	-30	-30
18.	<p>Verdere indexatie subsidie Bibliotheek Midden-Brabant (BMB)</p> <p>In het samenwerkingsconvenant, gesloten tussen Bibliotheek Midden-Brabant (BMB) en de samenwerkende gemeenten, is afgesproken dat iedere gemeente het totale subsidiebedrag aan de bibliotheek (bestaande uit bedragen voor Netwerk en voor de lokale keuze voor de Bouwstenen) indexeert conform het door haar gehanteerde gemeentelijke beleid van indexering. Voor een gemeente die op basis van haar beleid de netwerkbijdrage meer of minder indexeert, betekent dit dat er meer of minder subsidie over is voor de lokale keuze voor de bouwstenen van de dienstverlening.</p> <p>De gemeente Hilvarenbeek indexeert al jaren niet meer volgens de afgesproken methode, omdat er eerst gekeken wordt of er ruimte is in de begroting, alvorens er besloten wordt over te gaan tot indexatie. Hiermee bezuinigt de gemeente structureel op subsidie aan BMB. De dienstverlening in Hilvarenbeek lijdt hieronder. De bibliotheek hanteert in haar subsidieaanvraag 2024 een indexeringspercentage van 7,85%. Er is daarom structureel ($317.000 \times 0,0785 =$) € 25.000 extra aan budget nodig voor de bibliotheek. Dit bedrag wordt ingezet als netwerkbijdrage en voor de dienstverlening op locatie Hilvarenbeek.</p>		-25	-25	-25	-25
19.	<p>Co-financiering gemeente in het kader van de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)</p> <p>Vanuit de BRC worden sportcoaches ingezet in het onderwijs en de kinderopvang en voor sport in de buurt. De BRC regeling is een co-financieringsregeling (40% rijksmiddelen, 60% cofinanciering). De gemeente en Samenwijs (onderwijs en opvang) zorgen voor de cofinanciering.</p> <p>De nieuwe BRC regeling loopt van 2023 t/m 2026. De gemeentelijke bijdrage hieraan is echter tot en met 2025 in de begroting opgenomen. De afgelopen jaren bedroeg onze bijdrage € 52.000 per jaar. We nemen daarom dit bedrag op in jaar 2026. We evalueren daarna of de regeling ook na 2026 wordt voortgezet.</p>				-52	

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
20.	<p>Huisvesting Farent, MEE en Samen Zorgteam in het nieuwe gezondheidscentrum</p> <p>De raad heeft in zijn vergadering van 7 juli 2021 een motie ingediend en het college gevraagd om te kijken naar de mogelijkheden van huisvesting van de partners in het te realiseren gezondheidscentrum. Huisvesting van de partners met aanlandplekken voor het SZT en consulenten in het gezondheidscentrum past inhoudelijk bij ons beleid. Het sluit ook aan op de landelijke ontwikkelingen om meer verbinding te leggen tussen het medische en sociale domein. Hiermee willen we de onderlinge samenwerking versterken en de inzet van voorliggende voorzieningen vergroten.</p> <p>Farent is nu gehuisvest in Samenwijslocatie Starrebos. Verhuizing naar het Gezondheidscentrum betekent een hogere huur. Dit vraagt een verhoging van de subsidie om deze hogere huisvestingslasten te kunnen betalen. Het gaat om een bedrag van jaarlijks € 12.800,-.</p>		-13	-13	-13	-13
21.	<p>Huurderving Samenwijs Starrebos</p> <p>Dit jaar start de bouw van het nieuwe gezondheidscentrum. Naar verwachting is het gebouw najaar 2024 klaar. De GGD heeft al besloten om te verhuizen naar dit gezondheidscentrum. De wens is dat ook Farent, MEE en het SZT een werkplek krijgen in het gezondheidscentrum. De GGD en Farent huren nu ruimte in de Samenwijs locatie Starrebos. De gemeente huurt dit gebouw van woningcorporatie Leystromen. Het vertrek van de GGD en mogelijk Farent uit de school betekent minder huurinkomsten voor de gemeente. Zolang er voor de vrijkomende ruimtes geen nieuwe huurders zijn, geeft dit extra lasten voor de gemeente. Het gaat om een bedrag van € 50.000 op jaarbasis. We gaan er nu vanuit dat de leegstand vanaf 2026 is opgelost.</p>		-25	-50		
22.	<p>Juridische capaciteit sociaal domein</p> <p>De vraagstukken binnen het sociaal vragen meer en meer om juridische kennis en kunde. Die toename wordt niet alleen geconstateerd binnen de domeinen Wmo, Jeugd en Participatie, veelal om de juiste kwaliteit te borgen. Maar ook daar waar het gaat om realisatie-, beheer- en exploitatievraagstukken, issues rondom contracten, kwesties rondom de subsidieverlening e.d. Binnen die verschillende deel domeinen is een structureel tekort aan juridische capaciteit die ook niet binnen de reguliere lijn kan worden gecompenseerd dan wel opgevangen. Mede gelet op de nieuwe inkoop binnen het sociale domein. Maar ook vanwege een toenemende regeldruk vanuit Rijk is uitbereiding van deze formatie noodzakelijk.</p>		-90	-90	-90	-90

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
23.	<p>Ondersteuning bij overgang van Wmo naar Wlz</p> <p>In december 2022 zijn we gestart met een pilot Ondersteuning aanvragen Wet langdurige zorg. Het doel is om inwoners in de Wmo/Jeugdwet waarvan wij vermoeden dat ze voldoen aan de voorwaarden van de Wlz goed te informeren over de Wlz. Daarnaast ondersteunen wij deze inwoners indien nodig bij de Wlz-aanvraag. Dit leidt er toe dat inwoners goed geïnformeerd een Wlz-aanvraag doen. Aangezien we deze kennis onvoldoende zelf in huis hebben en wij de onafhankelijkheid willen waarborgen doen we dit met inzet van externe kennis en expertise. In de maanden december 2022 – maart 2023 zijn 9 casussen opgepakt. Hiervan is een aantal overgegaan van de Wmo naar de Wlz: dit betekent een besparing van minimaal € 30.000,-. We willen deze pilot in 2024 structureel maken. Daarvoor is structureel een bedrag van € 12.000 nodig. We dekken de inzet door een afname van de WMO-uitgaven.</p>		-12 +12	-12 +12	-12 +12	-12 +12
24.	<p>Positief jeugdbeleid</p> <p>In 2023 evalueert het college en de raad het Positief Jeugdbeleid. De resultaten hiervan nemen we in het najaar van 2023 mee in het nieuwe beleidskader voor de uitvoering en doorontwikkeling. In deze voorjaarsnota lopen we vooruit op deze evaluatie omdat er voor de komende jaren geen begroting opgenomen is.</p> <p>Aangezien het Positief Jeugdbeleid aansluit bij de landelijke hervormingen binnen het jeugdstelsel, opgenomen is in het samenlevingsakkoord (2022-2026) en de resultaten zoals beschreven in de RIB nr. 1002521 stellen we een structurele aanpassing in de begroting voor tot en met 2028. PJB is vastgesteld voor de duur van 8 jaar met een tussenevaluatie na 3 jaar (2021-2023).</p> <p>In 2020 (voor invoering van het Positieve jeugdbeleid) bedroeg het budget personele kosten € 50.000. In de pilotperiode was dit in 2023 € 176.000 (incl. Doe budget ad € 10.000). De voor de komende jaren gevraagde middelen omvatten € 184.000 personele kosten (incl. indexering en Doe-budget).</p> <p>Door deze investering zullen minder jongeren een beroep doen op (minder zware) jeugdzorgmaatregelen.</p>		-184	-184	-184	-184

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
25.	<p>Doorontwikkeling scheidingsloket</p> <p>In het <i>Samenlevingsakkoord 2022-2026</i> staat dat de gemeente Hilvarenbeek blijft investeren in het scheidingsloket.</p> <p>In de regio Hart van Brabant is vanuit het Uitvoeringsprogramma “<i>Ieder kind groeit veilig op (IKGVO)</i>” het lokale scheidingsloket ontwikkeld en gefinancierd vanuit een proeftuin. Uit evaluatie van de proeftuin blijkt dat het scheidingsloket met name gespecialiseerd is in complexe casuïstiek/scheidingen.</p> <p>In de doorontwikkeling van het loket moet er o.a. meer aandacht zijn voor de preventie van complexe scheidingen. Daarnaast is de kwetsbaarheid van de lokale scheidingsloketten van kleinere gemeentes een belangrijk aandachtspunt.</p> <p>Echter er zijn geen regionale middelen beschikbaar voor de lokale doorontwikkeling. Op jaarbasis hebben we een bedrag van € 28.000,- nodig. Dit bedrag is nog zonder indexering (CAO-aanpassingen).</p> <p>We stellen voor dit beschikbaar te stellen voor de jaren t/m 2025 en dan te evalueren. Met dit jaarlijkse bedrag kan het lokale scheidingsloket zich door ontwikkelen op 2 punten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Preventie</i>: het scheidingsloket zou meer preventief moeten werken. Preventieve taken gericht op informatie – advies, consultatie en voorlichtingstaken. 2. <i>GHO samenwerking</i>: het scheidingsloket zou meer in GHO samenwerkingsverband moeten samenwerken zodat kennis/expertise gedeeld kan worden. Hierdoor is het scheidingsloket minder kwetsbaar. 	-28	-28	-28		
26.	<p>Subsidie Taalhuis Hilvarenbeek</p> <p>Op grond van het Plan van “Aanpak Basisvaardigheden Arbeidsmarktregio Midden-Brabant” en de notitie “Laaggeletterdheid Hilvarenbeek” is sinds 2019 een Taalhuis actief in de gemeente Hilvarenbeek. Het Taalhuis is een samenwerking tussen Bibliotheek Midden-Brabant en Contour de Twern, en zet in op het terugdringen van laaggeletterdheid onder volwassenen. Het is een laagdrempelige ontmoetingsplek, waar laaggeletterde volwassenen en vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten, met als doel te oefenen met lezen, schrijven, spreken, luisteren en rekenen.</p> <p>Het Taalhuis wordt aangestuurd door twee coördinatoren, één van de bibliotheek en één van Contour de Twern. Tot en met 2020 werden de coördinatoren gefinancierd uit regionale middelen (via de Wet Educatie Beroepsonderwijs). De gemeente Hilvarenbeek heeft structureel € 10.000 op de begroting staan voor extra taalaanbod, maar dit is onvoldoende om een Taalhuis van te organiseren. De kosten voor een Taalhuis zijn €</p>		-24			

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	34.320. Voor de periode 2021-2023 is incidenteel een extra € 24.000 beschikbaar gemaakt voor het Taalhuis. Voor 2024 is dit nog niet gebeurt. We stellen voor om € 24.000 beschikbaar te stellen in 2024 en in de loop van 2023 het Taalhuis te evalueren.					
27.	<p>Subsidie zorgoppas</p> <p>In het Samenlevingsakkoord 2022-2026 staat dat de gemeente Hilvarenbeek de inzet van dure specialistische hulp wil voorkomen als er alternatieven zijn. Van belang hierbij is o.a. het ondersteunen van mantelzorgers.</p> <p>Sinds 2018 heeft de Zorgoppas incidentele jaarlijkse subsidie ontvangen. Om de Zorgoppas structureel te borgen, zijn ze opgenomen in de beleidsregels.</p> <p>Het betreft een structurele aanpassing: een jaarlijkse subsidie van 5.974 euro. Hiervoor worden diverse activiteiten verricht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Onderzoek</i> naar vindplaatsen en verbinding met organisaties. - <i>Werving</i> en selectie van oppaskandidaten. - <i>Intake</i> gezinnen: na aanmelding wordt de oppasbehoefte van de ouder(s) en de zorgbehoefte van het kind geïnventariseerd. - <i>Screening</i> van oppaskandidaten. - <i>Matching</i> Zorgoppas matcht ouders met meerdere geschikte kandidaten. <p><i>Rapportage</i> van de resultaten en effecten naar de gemeente.</p>	-6	-6	-6	-6	-6
28.	<p>Watervelden hockeyclub</p> <p>Op 10 maart 2022 besloot uw raad om €480.000 (circa 50% van de totale benodigde investering) beschikbaar te stellen voor de aanleg van twee hockeywatervelden door de Hockeyclub Hilvarenbeek. De benodigde gemeentelijke investering is tijdens de raadsbehandelingen door de Hockeyclub berekend en op verzoek van de Hockeyclub verlaagd. Met de Hockeyclub hebben wij schriftelijke afspraken gemaakt inzake de maximaal beschikbare investering, aanleg van de watervelden en bijbehorende verantwoordelijkheden, welke zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst. Tijdens de bouwwerkzaamheden kwam men erachter dat de bestaande drainage van het hockeyveld dat het laatste is aangelegd niet functioneerde. Na nader onderzoek bleek dat de drainage destijds ondeugdelijk is aangelegd. De vorige hockeyvelden zijn in opdracht van de gemeente aangelegd. Hierdoor moest deze drainage opnieuw aangelegd worden. De Hockeyclub heeft geen rekening gehouden met dit gegeven bij de aanbesteding en in de opvraagde offertes.</p> <p>Aangezien dit een verborgen gebrek betreft, de gemeente opdrachtgever en eigenaar is van de vorige en nieuwe hockeyvelden, is het redelijk dat de gemeente de extra kosten voor de drainage betaalt. Indien dit probleem niet was opgelost, is de kans aannemelijk</p>		-3	-3	-3	-3

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	<p>dat over enkele jaren de drainage tot grote problemen en herstelkosten zou zorgen. Dit omdat voor het vervangen van de drainage de gehele veldconstructie (onderbouw, ET-layer en mat) verwijderd moesten worden.</p> <p>Daarnaast heeft de Hockeyclub tijdens de bouwwerkzaamheden te maken gehad met o.a. prijsverhogingen vanwege de te lage waterstand en de oorlog in Oekraïne. Daarnaast zijn er door de Hockeyclub keuzes gemaakt voor extra investeringen/vernieuwingen. De totale overschrijding van het investeringsbudget bedraagt €114.000 (excl. de post Onvoorzien van €33.000). Dit bedrag is als volgt opgebouwd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Extra kosten voor drainage semi-waterveld, € 47.000 euro 2. Herinrichting entree, €36.000; 3. Overige uitgaven, prijsstijgingen, laagwatertoeslag, dugouts, wijziging betonplaten, extra onderhoudspoorten, zitelementen, goals, kantplanken miniveld en andere kleine aanpassingen €64.000. <p>Wij adviseren uw raad om alleen de kosten welke verband houden met de drainage te vergoeden. De andere kostenposten niet vanwege het feit dat de herinrichting entree een verantwoordelijkheid is van de Hockeyclub. Dit geldt ook voor de kostenposten onder punt 3. Wat betreft de prijsstijgingen en lage watertoeslag: hierover is de Hockeyclub in onderhandeling getreden met de aannemer. Echter blijft de overschrijding in stand. De Hockeyclub heeft op eigen verzoek de gemeentelijke investeringsbijdrage omlaag gebracht tijdens de tweede commissievergadering d.d. 17 februari 2022 en hiermee een risico genomen.</p>					
	Programma 2 Belevend Hilvarenbeek					
29.	<p>Nieuw afvalbeleid</p> <p><i>Aanschaf afvalcontainers</i></p> <p>Vanwege implementatie van het nieuwe afvalbeleid is het nodig om in 2023 8.000 nieuwe minicontainers aan te schaffen. Het gaat om een investering van € 230.000 die we in een periode van 10 jaar afschrijven.</p> <p><i>Aanschaf containermanagementsysteem (CMS)</i></p> <p>Vanwege de aanschaf van de nieuwe containers is het ook noodzakelijk om een nieuw CMS aan te schaffen. Hierbij zijn we ook jaarlijks kosten verschuldigd voor de licentie en het beheer van het systeem. Ten opzichte van het huidige CMS leidt dit tot jaarlijks € 20.000 aan meerkosten.</p>	-100 +100	-46 +46	-26 +26	-26 +26	-26 +26

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	<p><i>Implementatiekosten</i> Het uitzetten en omwisselen van alle containers, en het chippen van deze containers kost eenmalig € 100.000. Een aantal mensen zijn hier een paar weken mee bezig om bij iedere woonhuisaansluiting een container in te nemen, een nieuwe HRA-container te plaatsen (deze moeten vaak nog eerst nog voor een deel in elkaar worden gezet) en deze te voorzien van de juiste chip (koppelen container aan adres). Daarnaast worden er ook nog GFT-containers op verzoek uitgeleverd. Het exacte bedrag is bekend wanneer de opdracht gegund is.</p> <p><i>Aanleg clusterplaatsen</i> Als de containers niet meer voor iedere woning apart worden aangeboden, maar middels verzamelplaatsen (clusterplaatsen), dan is het voor de inzamelaar gemakkelijker en sneller om in te zamelen. Hierdoor kunnen de kosten voor de inzameling verlaagd worden. Inzamelaars houden hier rekening mee bij hun inschrijving. Deze clusterplaatsen moeten worden geïnventariseerd en voorzien van een speciale tegel in de grond. Omwonenden moeten op de hoogte worden gebracht van deze nieuwe werkwijze.</p> <p><i>Gevolgen aanbesteding</i> De aanbesteding voor de inzameling van het afval is inmiddels gestart. Het is afwachten of de kosten voor de nieuwe inzameling duurder zullen zijn dan de besparing op de verwerkingskosten voor GFT, PMD en restafval. De verwachting is dat we hier voor de zomer meer duidelijkheid over hebben.</p> <p><i>Dekking</i> De kosten voor het jaar 2023 dekken we uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. In de voorziening zit een bedrag van zo'n € 345.000 ná betaling van de naheffing aan Attero. De kosten voor de jaren daarna betrekken we in de tariefstelling afvalstoffenheffing.</p>					

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
30.	<p>Stikstof – meer beoordelingen OMWB</p> <p>De RvS heeft in november 2022 een uitspraak gedaan over het Porthos-project waarbij besloten is dat de bouw niet meer mag worden vrijgesteld van de stikstofregels. In maart 2023 heeft de provincie Noord-Brabant daarnaast aanvragen voor vergunningverlening met stikstofeffecten op N2000-gebieden tijdelijk stilgelegd. Het gevolg van deze ontwikkelingen is dat er meer stikstofberekeningen worden uitgevoerd, de stikstofberekeningen complexer zijn en dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen vaker vragen gesteld worden aan experts op het gebied van stikstof. Hierdoor wordt er meer advies m.b.t. stikstof gevraagd aan de OMWB dan voorzien. Dit is vermoedelijk een tijdelijke tegenvaller tot de provincie Noord-Brabant beter in kaart heeft wat de gevolgen van de stikstofeffecten op de N2000-gebieden zijn. De inschatting is dat het 2 jaar duurt voor de provincie extern salderen weer toestaat, vandaar dat er budget voor 2023 en 2024 wordt aangevraagd.</p>	-25	-25			
31.	<p>Opstellen verwachtingskaart ontplofbare oorlogsresten (oo)</p> <p>Naar aanleiding van gevonden oorlogsresten laten we een verwachtingskaart oo opstellen. Dit vormt de eerste stap om te komen tot een beleid hoe om te gaan met ontplofbare oorlogsresten. We informeerden u hierover met raadsinformatiebrief RIB 2023-09. De kosten hiervan bedragen € 23.000, waarvoor we een rijksbijdrage ontvangen van € 16.000.</p> <p>Het resterende bedrag van € 7.000 vormt een last in 2023.</p>	-7				
32.	<p>Verwijderen of Herstellen aanlegsteiger Biest-Houtakker</p> <p>Aan het kanaal bij Biest-Houtakker hebben we een aanlegsteiger. Deze is eind jaren negentig aangelegd.</p> <p>Uit de inspectie blijkt dat er zwammen en schimmels in zitten die de steiger ernstig verzwakt hebben. Het gebruik in deze staat is niet langer verantwoord.</p> <p>We zullen de aanlegsteiger moeten herstellen of verwijderen. We schatten de kosten in op een bedrag van € 100.000.</p>	-100				

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
33.	<p>Herinrichting Hoge Zij <i>Herinrichting Hoge Zij</i></p> <p>In het Collegeprogramma 2023-2026 is opgenomen dat de Hoge Zij autoluw/autovrij wordt gemaakt in 2023. Momenteel loopt hiervoor de uitvoering. Volgens de planning wordt het definitief verkeersbesluit genomen voor afsluiting van de Hoge Zij, in de zomer van 2023. In het uitvoeringsprogramma Centrumvisie is opgenomen dat hierop een herinrichting volgt van de Hoge Zij. Wij beogen de uitwerking en uitvoering voor 2024.</p> <p>De Hoge Zij is geen onderdeel van het rioolbeheerplan. Hierdoor is het belangrijk de herinrichting te combineren met gewenste ondergrondse werkzaamheden (werk met werk). Hiertoe is een globale kostenraming opgesteld voor bovengrondse en ondergrondse aanpassingen.</p> <p><i>Ondergrondse aanpassingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - In de raming is de vervanging van het oude hoofdriool (aanlegjaar 1960) meegenomen (100k). <p><i>Bovengrondse aanpassingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanpassingen bestrating/herstraten (100k) <p>De raming voorziet niet in maatregelen voor het behoud van de lindebomen.</p>			-4	-4	-4
34.	<p>Nieuwe ontsluiting parkeerterrein Ypelaerstraat</p> <p>De particuliere woning Ypelaerstraat 1 is aangekocht door de gemeente om een nieuwe ontsluiting van het huidige parkeerterrein aan de Koestraat te kunnen maken aan de Ypelaerstraat. De woning exclusief de benodigde grond voor de ontsluiting staat weer in de verkoop. De gemeente moet nu het bestemmingsplan en kadastrale grenzen wijzigen, zodat daarna gestart kan worden met de aanleg van de ontsluiting. Dit vraagt om een investeringskrediet van € 216.000 in 2023 met een jaarlijkse last van € 8.000.</p>		-8	-8	-8	-8
35.	<p>Aanplanten diverse stroken in het buitengebied met groen en bomen</p> <p>Na digitale controle van het buitengebied blijkt dat we diverse stroken, hoekjes en kantjes (overhoeken) hebben die van de gemeente zijn. Deze overhoeken zijn heel divers van grootte maar niet groot genoeg om te verpachten wat maakt dat ze perfect kunnen dienen als kleine 'stapstenen' voor de natuur. Deze stapstenen vormen op zich zelf een klein natuurgebiedje en dienen de grotere natuurgebieden. Er is om de drie jaar budget nodig om weer een aantal overhoeken om te vormen. Het college kiest er voor eerst een natuur- en groenbeleid op te stellen.</p>		-15			-15

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
36.	Onderhoud groen en bomen Om het vastgestelde kwaliteitsniveau voor het groen en de bomen te waarborgen het budget structureel verhogen. Het college kiest er voor eerst een natuur- en groenbeleid op te stellen.		-60	-60	-60	-60
37.	Formatie beleidsmedewerker Natuur en Landschap en Erfgoed Met de ontwikkelopgave op het gebied van natuurontwikkeling en erfgoed binnen de bebouwde kom en in het buitengebied is er noodzaak voor de inzet van een beleidsmedewerker. Het college kiest er voor eerst een natuur- en groenbeleid op te stellen.		-80	-80	-80	-80
38.	Aanvullend budget verwijderen/verplaatsen roeken De aanwezigheid van roeken neemt toe. De meldingen nemen toe. Bij het kappen van grote bomen gaan de roeken opzoek naar andere locaties om te nestelen en foerageren. In de ontheffing hebben we bevoegdheid gekregen om binnen de bebouwde kom de nesten te verwijderen/verplaatsen. Buiten de bebouwde kom hebben we geen bevoegdheid. Hiervoor is € 5.000 benodigd.	-5				
39.	Continuering bijdragen aan Energiehuis Eind 2023 komt er een einde aan de drie jarige samenwerkingsovereenkomst met het Energiehuis. De kosten die hiervoor jaarlijks mee gemoeid zijn, worden gedekt door de Reserve Duurzaamheid. In juli 2023 staat een vervolgesprek gepland met het Energiehuis over eventuele continuatie van de samenwerking. Voorstel is om opnieuw een driejarige samenwerking aan te gaan. Vanwege externe financiering zijn de kosten vanaf 2024 € 15.000 per jaar. Deze dekken we uit de reserve Duurzaamheid.		-15 +15	-15 +15	-15 +15	

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
40.	<p>Centrumvisie Hilvarenbeek <i>Organisatie vastgoedeigenaren</i> In 2020 werd de centrumvisie Hilvarenbeek 2040 door u vastgesteld. Aan deze visie is in 2021 een uitvoeringsprogramma gekoppeld. Voor enkele projecten uit het uitvoeringsprogramma is geen budget vrijgemaakt. Één van die projecten is het organiseren van een periodiek overleg met vastgoedeigenaren. Dit overleg heeft als doel om als gemeente beter te kunnen sturen op herontwikkelingsopgaves, transformaties en verduurzamingsopgaves. Vastgoedeigenaren spelen hierin een belangrijke rol. Het organiseren en optuigen van deze overlegstructuur vraagt om inzet van ambtelijke capaciteit. Binnen de bestaande werkzaamheden van de ambtelijke organisatie hebben we hier geen ruimte voor. Daarom vragen we eenmalig een bedrag van € 10.000,- in 2024, om te inventariseren met welke vastgoedeigenaren we te maken hebben en een overlegstructuur op te zetten. Wij gaan ervan uit dat – zodra de overlegstructuur eenmaal is opgezet – het onderhoud hiervan geborgd kan worden binnen de huidige formatie van de ambtelijke organisatie, waardoor structurele uitbreiding van de ambtelijke capaciteit niet noodzakelijk is.</p> <p><i>Analyse uitvoeringsprogramma Centrumvisie</i> In 2020 werd de Centrumvisie Hilvarenbeek 2040 door u vastgesteld. Aan deze visie is in 2021 een uitvoeringsprogramma gekoppeld. We hebben er destijds voor gekozen om geen financiële paragraaf toe te voegen aan het uitvoeringsprogramma. Dit betekent dat er geen structureel budget is om uitvoering te geven aan de Centrumvisie. We werken inmiddels twee jaar aan de uitvoering samen met het aanjaagteam. In het aanjaagteam zijn, behalve de gemeente, Ondernemend Hilvarenbeek en enkele inwoners actief. De ervaring van het aanjaagteam de afgelopen twee jaar leert dat het gebrek aan financiële middelen een belemmering is. De uitvoering van de Centrumvisie is opgenomen in het Samenlevingsakkoord en het collegeprogramma. Met bestaande middelen kunnen we kleine acties uitvoeren, maar om echt het verschil te kunnen maken is een integrale aanpak noodzakelijk. Daarom vragen we eenmalig een bedrag van € 25.000,- in 2024, om het uitvoeringsprogramma te actualiseren en een integrale aanpak op te stellen voor de komende jaren. Hier willen we een financiële paragraaf aan toevoegen om vervolgens opnieuw prioriteiten te kunnen bepalen. Nadat de analyse is afgerond komen we bij u terug om financiële middelen vrij te maken voor de uitvoering van de Centrumvisie.</p>		-10			
			-25			

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
41.	<p>Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie</p> <p>In de begroting 2023 heeft u een bedrag van € 30.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van een Woonzorgvisie. Op 12 januari jl. hebben wij in de plenaire commissie Ruimte - Samenleving onze aanpak aan u voorgelegd en daarbij uw wensen en bedenkingen opgehaald. Deze wensen en bedenkingen hebben wij verwerkt en op basis daarvan hebben wij een offerte uitvraag gedaan. Aanvullend op de visie heeft u gevraagd om een uitvoeringsagenda met afwegingskader op te stellen. Dit is noodzakelijk om invulling te geven aan de realisatie van de Woonzorgvisie. Het budget dat u reeds beschikbaar heeft gesteld is echter niet toereikend om zowel een visie op te stellen als een uitvoeringsprogramma en afwegingskader te maken. Daarom hebben wij nu enkel opdracht verleend om te komen tot een Woonzorgvisie. Een aanvullend budget van € 15.000,- is noodzakelijk voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma en het afwegingskader.</p>	-15				
42.	<p>Evenementencoördinator</p> <p>Tijdens de VJN van 2019 is besloten het team VTH voor drie jaar uit te breiden met 0,6 fte te behoeve van evenementen. Doordat de afgelopen twee jaar de evenementensector heeft stil gelegen, hebben wij hier geen invulling aan kunnen geven. In 2022 hebben wij hiervoor een tijdelijke medewerker aangenomen. Op dit moment is de situatie anders dan in 2019, er is meer dan ooit druk op de capaciteit als het gaat om evenementen, meer dan ook liggen onze evenementen onder een vergrootglas. Vanwege de toegenomen druk is het voorstel om het team structureel uit te breiden met 0,6 fte.</p>			-45	-45	-45
43.	<p>Handhaven arbeidsmigranten n.a.v. vaststellen parapluplan arbeidsmigranten</p> <p>In de raad van juni 2023 is het parapluplan arbeidsmigranten vastgesteld. Hierdoor kunnen/moeten wij gaan handhaven op strijdige situaties als bewoning van arbeidsmigranten in de dorpskern. Er zijn nu al een groot aantal situaties bij ons bekend. Het vaststellen van het parapluplan zorgt voor een grote stroom extra handhavingszaken en ook veel zaken die met terugwerkende kracht moeten worden opgepakt. Om (projectmatig) te kunnen oppakken is tijdelijk extra personele capaciteit nodig. Het gaat om 30k (in 2024 en 2025) om de personele capaciteit te kunnen inhuren.</p>		-30	-30		

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
44.	<p>Uitbreiden personele capaciteit Veiligheid en toezicht</p> <p>Regionaal en districtelijk worden steeds meer veiligheidsthema's oppakt én afgesproken dat alle gemeenten capaciteit moeten leveren. Dit kunnen wij op dit moment niet doen. Onlangs zijn op de thema's mensenhandel (ondermijning) en digitale veiligheid regionale plannen vastgesteld in het DDO en Veiligheidscollege waar wij ook mee aan de slag moeten. Daarnaast is het Bestuurlijk Interventieteam (BIT Hart van Brabant) opgericht waar iedere gemeente capaciteit aan moet leveren zowel aan de beleidskant als aan de toezicht kant. Met de capaciteit die op dit moment beschikbaar is kunnen wij dit niet leveren.</p> <p>Per 1 juli gaat ook de wet Goed Verhuurderschap van kracht. Deze wet normeert het gedrag van verhuurders en biedt gemeenten de mogelijkheid om slecht verhuurgedrag aan te pakken. Hiermee kan malafide verhuurderschap en discriminatie op de woningmarkt worden aangepakt. VTH moet de toezicht/handhaving van de wet gaan uitvoeren en heeft hiervoor geen capaciteit beschikbaar.</p> <p>Om regionaal en landelijk aan te kunnen sluiten én deze thema's serieus te kunnen oppakken is structurele uitbreiding van de capaciteit op veiligheid nodig. Op dit moment hebben wij slecht 1 fulltime medewerker veiligheid (schaal 9) beschikbaar voor alle veiligheidsthema's in onze gemeente. Alleen het strategische adviseren van de burgemeester is belegd bij de teamleider VTH.</p> <p>Op dit moment werken beide medewerkers structureel over om zo veel mogelijk veiligheidszaken/thema's te kunnen oppakken.</p> <p>Het gaat om structurele uitbreiding van de veiligheids capaciteit met een medewerker veiligheid/toezicht voor 36 uur per week in schaal 9.</p> <p>De kosten hiervan bedragen 85.000 euro, hiervan wordt structureel 18.000 euro gedekt door de budget wat in de decembercirculaire is aangekondigd. Dit betekent dat er 67.000 euro nodig is om deze functie in te vullen.</p>		-67	-67	-67	-67

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
45.	<p>Welstand continueren</p> <p>Een belangrijk sturingselement is kaders stellen die (ruimtelijke) kwaliteit bevorderen. Een ruimtelijk kader is welstandsbeleid.</p> <p>In het traject voorjaarsnota+2022 is besloten om welstand af te schaffen per 1 januari 2023. Dit zou samenvallen met de invoering van de Omgevingswet. Een natuurlijk moment om een wijziging uit te voeren. De invoeringsdatum is met minimaal een jaar uitgesteld.</p> <p>De uitgaven voor regulier advies welstand willen we weer opnemen. Zo kunnen we welstand verder voortzetten zoals voorheen. Deze uitgaven te dekken uit een verhoging van de legestarieven binnen het ruimtelijke domein.</p>	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10
46.	<p>Hart voor Haghorst</p> <p>Om te komen tot het Hart voor Haghorst is in de raadsvergadering van 20 april jl. het besluit genomen om het college opdracht te geven om de zo gehete “compacte variant” - bestaande uit nieuwbouw van een multifunctionele accommodatie met school, gymzaal, kinderopvang en horeca alsmede 17 grondgebonden woningen – uit te werken e.e.a. conform het geamendeerd besluit nr. 14. De financiële uitwerking vindt u in bijlage 4 van deze voorjaarsnota.</p> <p>In de financiële uitwerking leest u ook dat we vragen om het bedrag voor de voorbereidingskosten te verhogen. Eerder stelde u krediet beschikbaar voor voorbereidingskosten. Met de jaarrekening 2022 hevelen we € 73.725 over naar 2023. We stellen met deze voorjaarsnota voor het bedrag voor de voorbereidingskosten te verhogen met € 50.000. De voorbereidingskosten maken deel uit van genoemde investeringskrediet van € 8.423.000 in bijlage 4. We halen eigenlijk een deel naar voren en vragen u nu dit te autoriseren.</p>		8	-18	+103 -1.556 +1.556	-39
47.	<p>Project ontwikkeling Ruimte</p> <p>In 2022 heeft onderzoek plaatsgevonden naar het functioneren van de afdeling ruimte. In het eindrapport staat een aantal concrete aanbevelingen om het functioneren van de afdeling Ruimte (en de rest van de organisatie) te verbeteren. Op basis daarvan is een projectplan gemaakt waarin concrete acties worden benoemd. Er echter nog geen geld om deze acties te financieren. We vragen daarom om € 90.000 beschikbaar te stellen. Het gaat om het cultuurtraject, kosten van de projectleider, projectsecretaris en een communicatiemedewerker.</p>	-90				

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
48.	<p>Project- en programmamanagement ruimtelijk domein</p> <p>Er zijn twee redenen om structurele uitbreiding te vragen voor het team Ruimte. De eerste is de groeiende complexiteit in het ruimtelijk domein. Ruimtelijke Ordening vraagt daarom om een integrale aanpak; een van de belangrijke pijlers onder de Omgevingswet. Door op drie thema's programmatisch te gaan werken, creëren we overzicht, verbinding binnen die thema's en verbeterde regie/sturing. De drie programma's zijn: duurzaamheid, wonen en ruimtelijke kwaliteit. De organisatorische kracht die daar voor nodig is, is het sterkst te regelen via structurele formatie t.b.v. programmatisch werken. De tweede reden is gelegen in het achterstallige 'onderhoud' binnen het team Ruimte. Door te weinig structurele formatie worden projecten niet voldoende gestructureerd aangepakt. Gevolg hiervan is vertraging en procedurele risico's. Met als gevolg dat we de maatschappelijke opgaven waar we voor staan niet effectief invullen. Door eigen projectleiders aan te trekken zorgen we ook voor betere continuïteit en borging van gemaakte afspraken die intern en met derden worden gemaakt. Daarom vragen we 3 fte structurele formatie.</p>	-100	-300	-300	-300	-300
49.	<p>Uitbreiding duurzaamheidsleningen</p> <p>Bij invoering van de duurzaamheidslening werd in de begroting financiële ruimte gecreëerd om 1 miljoen euro in te zetten voor uitgifte van duurzaamheidsleningen. Die beschikbare ruimte is inmiddels volledig benut waardoor op dit moment geen nieuwe duurzaamheidsleningen worden verstrekt. Vanwege de vraag en de doelstelling die er mee gediend is stellen wij voor aanvullende ruimte te creëren zodat nogmaals 500.000 euro beschikbaar komt in de duurzaamheidslening. Daarmee kunnen uitgaande van de maximale lening van 25.000 dan minimaal 20 aanvragen toegekend worden, maar naar verwachting zal dat iets ruimer uitpakken. O.b.v. de beheerlasten (t.b.v. externe uitvoeringsorganisatie SVn) die daarmee gemoeid zijn zal dit leiden tot een benodigd extra budget van € 5.000 per jaar. Daarbij gaan we er van uit dat de rentekosten worden gedekt door de renteopbrengsten.</p>	-5	-5	-5	-5	-5

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
50.	<p>Specifieke uitkering Regeling Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (SPUK CDOKE)</p> <p>Het rijk stelt met de regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE) middelen beschikbaar in de jaren 2023, 2024 en 2025 van respectievelijk € 329.000, € 332.000 en € 335.000. Middelen uit de CDOKE bestemd voor 2023 mogen ingezet worden tot eind 2025 enz. (maximaal twee jaar uitloop). De regeling loopt tot 31 december 2025. Er wordt nog gewerkt aan een regeling voor na 2025. Hier zijn al middelen voor gereserveerd door het Rijk.</p>	+329	+332	+335		
	<p><i>Besteding SPUK-gelden</i></p> <p>Uit de SPUK dekken we onder andere de Kosten Transitievisie Warmte die we eerder ten laste brachten van de algemene middelen in de begroting 2023.</p>	-40	-80	-80		
	<p>Uit de SPUK dekken we ook de Kosten Uitvoeringskosten klimaatakkoord die we eerder ten laste brachten van de algemene middelen in de begroting 2023.</p>	-60	-80	-80		
	<p>De restant van de SPUK reserveren we voor overige uitgaven gerelateerd aan het doel van de SPUK</p>	-229	-172	-175		
	<p><i>Transitievisie Warmte / inhuur medewerkers</i></p> <p>Met de vaststelling van de Begroting 2023 besloot uw raad geld beschikbaar te stellen voor een (parttime) beleidsuitvoerder/projectleider warmtetransitie (€ 40.000 in 2023, en € 80.000 in 2024 en 2025). Omdat we deze kosten nu ten laste brengen van de SPUK, kan het geld wat u eerder beschikbaar stelde ten laste van de algemene middelen, weer vrijvallen.</p>	40	80	80		
	<p><i>Uitvoering klimaatakkoord / advies- en onderzoekskosten</i></p> <p>Met de vaststelling van de Begroting 2023 besloot uw raad geld beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het klimaatakkoord/advies en onderzoekskosten (€ 60.000 in 2023 en € 80.000 in 2024 en 2025). Omdat we deze kosten nu ten laste brengen van de SPUK, kan het geld wat u eerder beschikbaar stelde ten laste van de algemene middelen, weer vrijvallen.</p>	60		80	80	

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
51.	<p>Wet BIBOB</p> <p>We vragen extra geld omdat er voor de uitvoering van de Wet Bibob geen specifieke formatie beschikbaar is. Het is nu als neventaak ondergebracht bij de medewerker Veiligheid. Bibob verdient echter meer aandacht en vereist specifieke expertise. De bestuurlijke wens (kenbaar gemaakt in het overleg met de drie burgemeesters) is dan ook om hiervoor een volwaardig medewerker Bibob aan te stellen voor de GHO gemeenten. De loonkosten voor 1/3 FTE (schaal 10) bedragen € 31.000. Door gezamenlijk 1 FTE aan te stellen gaan we efficiënter werken en halen we meer expertise in huis. Uiteindelijk zal ons dit kosten besparen.</p> <p>Oisterwijk heeft in de perspectiefnota een bedrag van 45.000 euro gevraagd voor de uitvoering van de Wet Bibob. In de Goirle is ambtelijk ook een bedrag van 31.000 gevraagd.</p> <p>Het aanstellen van een GHO-medewerker Bibob leidt tot een kwaliteitsimpuls. De medewerker geven we de ruimte zich te ontwikkelen als vakspecialist en om een netwerk op te bouwen. We halen expertise in huis die we nu niet hebben. Dit zal de kwaliteit van de onderzoeken doen toenemen en maakt ons als gemeenten weerbaarder tegen het (onbedoeld) faciliteren van criminele activiteiten.</p>		-31	-31	-31	-31
52.	<p>Onderzoek hondenlosloopplaats</p> <p>Naar aanleiding van de motie die onlangs is aangenomen door de raad over het realiseren van een hondenlosloopplaats een onderzoek starten. Dit onderzoek richt zich op het vinden van de juiste locatie en vorm van losloopgebied in samenwerking met de burgers.</p> <p>De vraag voor een onderzoek is eenmalig. In de toekomst komt de vraag voor het aanleggen van één of misschien twee locaties. Deze kosten liggen naar schatting tussen de € 30.000 en € 40.000 en zijn nog niet in onze begroting meegenomen.</p>	-10				
53.	<p>Flexwonen</p> <p>De raad heeft middels een motie het college opgedragen om flexwoningen te realiseren. Om uitvoering te geven aan dit project wordt €200.000 gevraagd. De middelen zijn benodigd voor projectleiding, procesbegeleiding en afstemming in- en externe, alsmede de kosten voor het opstellen van: nota van uitgangspunten, locatiestudie, stedenbouwkundige analyse, businesscase, ruimtelijke onderbouwingen, milieu onderzoeken en het opstellen van contracten. Tot slot is rekening gehouden met kosten voor juridische ondersteuning, communicatie en de inzet van de eigen organisatie. De kosten zijn gebaseerd op vier locaties. In dit budget zijn niet meegenomen de kosten voor bouw- en woonrijp maken van locaties en/of het verwerven van gronden.</p>	-200				

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
54.	<p>Mostaert Esbeek</p> <p>In het collegeprogramma 2023-2026 kondigen we aan dat we het project Mostaert Esbeek binnen bestaande budget faciliterend blijven ondersteunen. Door vernieuwde afspraken tussen de dorpscoöperatie Esbeek en gemeente stellen we voor om extra financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitwerking van de vervolgstappen. Voor de jaren 2023 en 2024 kunnen we door middel van € 10.000 per jaar de dorpscoöperatie blijven ondersteunen met werkzaamheden.</p>	-10	-10			
Programma 3 Ondernemend Hilvarenbeek						
55.	<p>Realiseren van een mountainbikeroute</p> <p>In het samenlevingsakkoord is de ambitie opgenomen om ons te profileren als toeristisch-recreatieve gemeente. Om het toeristisch recreatieve profiel van onze gemeente te versterken, zetten we onder andere in op routerecreatie. Toeristische ondernemers geven aan dat er kansen liggen om een mountainbikeroute te ontwikkelen. Dit idee past binnen de nieuw opgestelde toeristische beleidslijn en de marketingstrategie. Stichting Wel Gement uit Biest-Houtakker wil een rol spelen in de ontwikkeling van deze route. Ook terreineigenaren, mountainbikeverenigingen, natuurverenigingen en Ondernemend Hilvarenbeek zijn belangrijke partijen. We starten met het ontwerptraject in 2023. Hiervoor is professionele begeleiding nodig (bijv. voor veldverkenning, natuuronderzoek e.d.). De kosten hiervoor bedragen ongeveer € 10.000,- en betalen we uit bestaand budget. Nadat een ontwerp is goedgekeurd, hebben we budget nodig voor de realisatie en aanleg van de route (bijv. voor grondwerkzaamheden, snoeien, paaltjes e.d.). We verwachten hier in 2024 mee te kunnen starten, en een bedrag van € 40.000,- nodig te hebben. Het gaat om een eenmalig bedrag. Over onderhoud en beheer maken we bij de realisatie van de route nadere afspraken, bijvoorbeeld met een partij zoals Routebureau Brabant.</p>		-40			

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
56.	<p>Uitvoering Economisch Actieplan</p> <p>In 2020 hebben we een actualisatie van het Economisch Actieplan (EAP) geschreven. Dit plan loopt in 2023 af. Daarom werken we dit jaar aan een nieuw EAP voor de periode 2024 – 2028. In de begroting van 2023 heeft u een budget van € 15.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van een nieuw EAP. Het nieuwe EAP bestaat uit een nieuwe economische visie en een uitvoeringsprogramma.</p> <p>Vooruitlopend op het nieuwe EAP vragen we een budget van € 25.000,- per jaar voor de uitvoering van de plannen. Dit bedrag is gebaseerd op ervaringen met plannen die we maakten in het EAP 2020 – 2023. Het gebrek aan financiële middelen heeft ertoe geleid dat we dat plan niet geheel hebben kunnen uitvoeren. Met behulp van beschikbaar budget willen we samen met ondernemers concrete en haalbare plannen maken. Door nu alvast een 'startbudget' beschikbaar te stellen komen we zij aan zij te staan met ondernemers. Hiermee geven we als gemeente het signaal af dat we willen investeren in de lokale economie. Het budget komt ten goede aan de versterking van het ondernemersklimaat in verschillende sectoren. Het gaat om budget voor de gehele looptijd van het nieuwe EAP (2024 – 2028).</p>		-25	-25	-25	-25
57.	<p>Urenuitbreiding Accountmanagement</p> <p>In het samenlevingsakkoord is de ambitie opgenomen om ruimte te bieden aan ondernemerschap. Sinds 2018 hebben wij een accountmanager bedrijven beschikbaar voor 12 uur per week. De accountmanager bedrijven is het eerste aanspreekpunt voor ondernemers in onze gemeente. O.a. het beantwoorden van ondernemersvragen, organiseren en afleggen van bedrijfsbezoeken en het vertegenwoordigen van de ondernemersbelangen binnen het gemeentehuis behoren tot het takenpakket. Door extra bedrijfsbezoeken af te leggen, informatie op te halen bij ondernemers en contacten in de regio te intensiveren kunnen we de dienstverlening vanuit de gemeente voor ondernemers nog verder versterken. Op die manier stimuleren we ondernemerschap omdat we beter kunnen inspelen op wat er bij ondernemers speelt en onze ondernemers meer kunnen laten profiteren van regionale programma's. Ook komen we hiermee tegemoet aan de wens van Ondernemend Hilvarenbeek om meer uren beschikbaar te stellen voor accountmanagement. Met een urenuitbreiding voor de accountmanager bedrijven van 6 uur per week kunnen wij in totaal een halve Fte (18 uur per week) als accountmanager inzetten. Het betreft een structurele uitbreiding van € 15.000,- per jaar.</p>		-15	-15	-15	-15

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma 5 en 6 Algemene dekking en overhead					
58.	<p>Het aankopen van een klant tevredenheid monitor</p> <p>In 2023 voeren wij een nulmeting uit op het huidige niveau van onze dienstverlening. De resultaten van de nulmeting zetten we af tegen onze ambitie als het gaat om kwaliteit van dienstverlening om zo de gewenste verbetering te definiëren.</p> <p>Een verbeterplan / plan van aanpak wordt opgesteld en acties uitgezet om de doelstellingen uit het verbeterplan te realiseren. Met het aankopen van een klant tevredenheid monitor kunnen we doorlopend de klanttevredenheid monitoren. We kunnen daarmee continue meten of uitgezette acties het gewenste resultaat opleveren of dat verdere verbetering noodzakelijk is.</p>		-40	-15	-15	-15
59.	<p>Goed en aantrekkelijk werkgeverschap</p> <p>Goed en aantrekkelijk werkgeverschap is belangrijk, helemaal in deze krappe arbeidsmarkt. Dit is belangrijk voor het aantrekken van nieuw personeel, maar zeker ook voor het behoud van onze huidige medewerkers. De investeringen op onderstaande thema's zijn daarom belangrijk.</p> <p><i>Hybride werken / thuiswerkplek</i></p> <p>In coronatijd is een tijdelijke regeling hybride werken opgesteld. Inmiddels hebben we een visie op hybride werken vastgesteld en heeft hybride werken een structureel karakter gekregen binnen onze organisatie. Dit vraagt om een structurele regeling hybride werken met toereikende middelen om in een goede thuiswerkplek van medewerkers te voorzien. De gemeenten Goirle en Oisterwijk werken al met een regeling waarin medewerkers een vergoeding van maximaal € 900,- per 5 jaar krijgen om hun thuiswerkplek Arbo proof in te richten. Dit bedrag voldoende om de thuiswerkplek Arbo-technisch verantwoord in te kunnen richten. We stellen voor hier bij aan te sluiten.</p> <p><i>Ziekteverzuim / bedrijfsgezondheidszorg</i></p> <p>In 2022 is ons ziekteverzuimpercentage bijna verdubbeld t.o.v. 2021, van 3,5% naar 6,6%. In de eerste maanden van 2023 ligt het cijfer op ongeveer 10%. Dit percentage betreft voornamelijk langdurig verzuim (43 t/m 365 kalenderdagen ziek). Dit brengt hoge kosten met zich mee, o.a. voor onze bedrijfsarts, psychologische trajecten en arbeidsdeskundig onderzoeken (verplichting Wet Verbetering Poortwachter). Door het hoge ziekteverzuim nemen ook de kosten voor inhuur toe. Gezien het huidige ziekteverzuimcijfer, de ervaren hoge werkdruk (zie ook poll gehouden door OR onder medewerkers) en lastig in te vullen vacatures, is de verwachting dat het ziekteverzuim de komende 2 jaar nog niet</p>	-74	-71	-69	-60	-53

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	<p>substantieel zal dalen. Vandaar dat we voorstellen het budget bedrijfsgezondheidszorg in 2023 en 2024 aan te vullen tot het bedrag van de uitgaven in 2022. Dit betekent per jaar € 13.000 extra. Door investering op vitaliteit (zie volgend kopje) verwachten we dat na 2 jaar de kosten voor ziekteverzuimbegeleiding / bedrijfsgezondheidszorg zullen afnemen.</p> <p><i>Vitaliteit</i> Aandacht voor vitaliteit en duurzame inzetbaarheid binnen organisaties wordt steeds belangrijker. Medewerkers moeten langer doorwerken. Daarnaast wordt in de huidige maatschappij en ook binnen onze organisatie een toenemende werkdruk ervaren. Vitale medewerkers kunnen langer duurzaam aan het werk blijven, werken efficiënter en ervaren meer veerkracht. Investeren in vitaliteit is belangrijk vanuit goed en aantrekkelijk werkgeverschap. Naar verwachting heeft dit een positief effect op het binden en boeien van medewerkers. Vanaf 2023 vragen we middelen op het thema vitaliteit. Deze middelen worden preventief / aan de voorkant ingezet. Door hierop te investeren is de verwachting dat het ziekteverzuim na verloop van tijd zal dalen en aan de achterkant de kosten voor ziekteverzuimbegeleiding lager uitvallen..</p> <p><i>Werving/voorziening in vacatures</i> De situatie op de arbeidsmarkt is drastisch veranderd: diverse doelgroepen zijn schaars en steeds moeilijker vindbaar. Ook wij hebben steeds meer moeite om onze vacatures in te vullen. De bedrijfscontinuïteit en kwaliteit van dienstverlening komt hierdoor onder druk te staan. We hebben daarom meer middelen nodig voor werving en campagnes om nieuwe medewerkers aan te trekken.</p>					
60.	<p>Inzet van extra capaciteit door een toename van aanvragen reisdocumenten in de jaren 2024-2028</p> <p>Sinds 2014 is de geldigheid van een reisdocument vanaf 18 jaar verlengd van 5 naar 10 jaar. Dit had als gevolg dat er weinig aanvragen voor reisdocumenten waren tussen 2019 en 2024 (gemiddeld 600 aanvragen per jaar). Er was in deze jaren voldoende capaciteit bij afdeling burgerzaken/KCC om onze inwoners binnen 2 a 3 weken te helpen bij de aanvraag van hun reisdocument.</p> <p>Voor de jaren 2024 t/m 2028 verwachten we gemiddeld 3.000 aanvragen per jaar. Ook in deze jaren willen we inwoners binnen 2 a 3 weken helpen bij de aanvraag van hun reisdocument. Om dit mogelijk te maken is voor deze jaren uitbreiding van capaciteit nodig met 24 uur per week. We nemen dit mee in de berekening van de kostendekkendheid leges. Het resultaat van deze berekening landt in de begroting 2024.</p>		-48	-48	-48	-48
			+48	+48	+48	+48

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
61.	<p>Informatiepakket nieuwe inwoners</p> <p>De gemeenteraad heeft via een motie vreemd aan de orde van de dag het college opgeroepen te komen tot een regeling voor een informatiepakket voor onze nieuwe inwoners.</p> <p>De wens is dat iedere nieuwe inwoner die zich vanaf 1 september 2023 vestigt in onze gemeente een informatiepakket krijgt dat wordt samengesteld met en aanvullend is op het welkomstpakket dat dorpsondersteuners uitreiken. Ook is verzocht te onderzoeken of een informatie bijeenkomst voor nieuwe inwoners wenselijk is.</p> <p>Tot slot is verzocht om de incidentele en structurele kosten in beeld te brengen en daarbij zoveel mogelijk een beroep te doen op bestaande budgetten.</p> <p>In overleg met de dorpsondersteuners onderzoeken we of een informatiepakket wenselijk is en wat dit kan bevatten als aanvulling op het welkomstpakket van de kernen. Dit doen we ook voor een eventuele informatiebijeenkomst. We hebben daarvoor een voorlopige inschatting gemaakt van de kosten. Er is geen bestaand budget beschikbaar. Vooruitlopend hier op is besloten de belangrijkste pagina's van onze website en de benodigde brieven bij verhuizing te vertalen in het Engels. We hebben hier geen bestaand budget voor.</p>	-10	-10	-10	-10	-10
62.	<p>Organisatieontwikkeling 2023-2026</p> <p>In het collegeprogramma is opgenomen dat we werken aan de ontwikkeling van onze organisatie. In 2023 zetten we hierin stappen door te evalueren, monitoren en verdiepen zoals bepaald in de bestuursopdracht organisatieontwikkeling. Door uitvoering van deze bestuursopdracht komen we in 2023 tot een basis voor (cultuur) ontwikkeling van de organisatie.</p> <p>We vertalen deze bepaalde basis naar een programma. We stellen het programma organisatieontwikkeling 23-27 op en investeren daarmee in de toekomst van onze organisatie. Het samenstellen en neerzetten van een programma en bepalen wat onze kernwaarden en daarmee cultuurontwikkeling zijn vraagt om een investering van € 55.000 Zonder deze stevige basis kunnen we geen veranderingen doorvoeren.</p> <p>Na vaststellen van het programma organisatieontwikkeling zijn we voornemens vanaf eind 2024 te beginnen met stapsgewijze verbetering in de komende jaren. Concreet doen we dit door organisatiebrede trainingen, teamontwikkeling, coaching en intervisie. Dit alles met het doel als organisatie met alle individuen te blijven leren en ontwikkelen en onze dienstverlening voor de inwoner te blijven verbeteren.</p>	-55				

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
63.	<p>Contractbeheer</p> <p>Voor de verbetering van contractmanagement is het digitaal beheren van onze contracten noodzakelijk. Dit voerden we uit in het zaakstelsel maar die is vervangen en in het nieuwe stelsel is dit niet ingericht omdat niet het primaire doel is. Om het contract-beheer en de contractbewaking blijvend te borgen, zoals de raad bij amendement A-10 bij de begroting 2023 heeft besloten, is een op contractbeheer toegepaste applicatie nodig zodat we de gegevens goed registreren, een goede termijnbewaking toe te kunnen passen en inzicht te verschaffen in een adequate bewaking. Daarnaast gaan we met een ICT-tool de aanbestedingstrajecten en inkoopplanning bijhouden.</p> <p>Het college stelt hier nu nog niet in te investeren omdat het plan van aanpak voor contractbeheer nog verder uitgewerkt moet worden.</p>		-13	-9	-9	-9
64.	<p>Software ontwikkelingen</p> <p>Jaarlijks updaten leveranciers hun software op kleine onderdelen aan of stellen een module beschikbaar die onze bedrijfsvoering of dienstverlening verbeteren (bv. zoekmachine op interne kennisbank of smoelenboek raad). Hierin is in de begroting onvoldoende voorzien. We stellen daarom voor hier jaarlijks € 20.000 extra voor beschikbaar te stellen.</p>	-20	-20	-20	-20	-20
65.	<p>Wet Elektronische publicatie (WEP) en Archiefwet</p> <p><i>Wet Elektronische publicatie (WEP)</i></p> <p>Vanaf 1 juli 2023 zijn wij verplicht om documenten zoals bekendmakingen, vergunningen, beschikkingen, kennisgevingen ook digitaal (naast fysiek) en anoniem (vanwege privacy) ter inzage te leggen/te publiceren. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen richten we dit proces geautomatiseerd in om de juiste publicaties informatie uit te wisselen.</p> <p><i>Archiefwet</i></p> <p>Het archiveren van e-mails van sleutelfiguren (zoals bestuurders) en videotulen van de raadsvergaderingen is verplicht. Op dit moment kunnen we in deze plicht niet voorzien, daarvoor is nieuwe software nodig om e-mails en de videoverslagen van de raadsvergaderingen duurzaam te bewaren.</p> <p>We dekken deze onderdelen uit de Rijksmiddelen die we hiervoor krijgen.</p>	-7	-9	-9	-9	-9
		-18	-10	-10	-10	-10
		+25	+19	+19	+19	+19

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
66.	<p>Invoeren van Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)</p> <p>Om de WMEBV te implementeren hebben we een projectleider nodig. Deze wet regelt hoe wij ervoor zorgen dat inwoners via digitale kanalen zaken met de gemeente kan doen. En dat we inwoners ondersteunen die dat zelf niet kunnen. Doel is om een beter contact met onze klant te hebben. Deze zogenaamde omnichannel aanpak is complex en heeft betrekking op onze dienstverlening. Het project omvat o.a. het opstellen van een strategie, ambitieniveau op onze dienstverlening, kanaalsturing met onderlinge samenhang van kanalen, veiligheid, techniek. Binnen onze formatie op dienstverlening hebben we geen capaciteit voor de projectleiding. Inhuur is hiervoor vanaf 1 juli 2023 nodig. Een deel van kosten dekken we uit de Woo-gelden.</p>	-64				
67.	<p>Capaciteit informatieadvies om opgaven te vertalen in visie en uitvoering</p> <p>Op het gebied van informatiemanagement komt veel op ons af. Denkt u aan nieuwe wet- en regelgeving, informatiebeveiliging, digitale volwassenheid, datagedreven werken, outsourcing en hybride werken. Europa heeft 13 digitale wetten vastgesteld die rechtstreeks impact hebben op de digitaliseringsopgave van gemeenten. De huidige capaciteit voor informatieadvies op deze transformatie is onvoldoende. Een informatieadviseur is in staat om de vertaling van de transformatie naar onze processen, dienstverlening en bedrijfsvoering te maken. We hebben in ieder geval tijdelijk extra capaciteit nodig. Dit kost jaarlijks € 75.000. Wat dit structureel voor ons gaat betekenen is nog niet duidelijk, maar om de ontwikkelingen o.a. naar een visie, beheerplan en uitvoering 'te vertalen' hebben we capaciteit nodig. Medio 2024/2025 wordt duidelijk of structurele inzet nodig is.</p>		-75	-75		
68.	<p>Proces- en projectmanagementtool</p> <p>Met deze tool gaan hebben we een integraal, keten en consistent overzicht van onze technische- en bedrijfsprocessen en alle onderliggende verbanden in gegevens en techniek. Er ontstaat een inzicht die o.a. gebruikt kan worden om processen te optimaliseren, eisen voor nieuwe projecten, inzicht in datastromen, risico's op informatiebeveiliging, gebruiksrechten etc.</p>			-6	-6	-6

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027	
69.	<p>Toename dreigingen cybercrime en belang informatiebeveiliging en privacy</p> <p>Onze huidige capaciteit om informatiebeveiliging en privacy zo goed mogelijk te bewaken is ontoereikend. Dit onderwerp wordt steeds belangrijker voor gemeenten, mede doordat criminelen een niet aflatende belangstelling hebben voor onze de (toenemende) hoeveelheid digitale diensten en data. Als we niet goed zorgen dat de veiligheid, beschikbaarheid, integriteit en betrouwbaarheid goed geregeld is kan dat grote (ook financiële) gevolgen hebben. De landelijke dreigingsbeelden en ervaringen bevestigen dit. We moeten ons tegen de risico's wapenen. Daarvoor moeten we steeds meer risicoanalyses en audits uitvoeren, adviseren op het digitale landschap of datalekken, aandacht op bewustwording etc. Dat vergt steeds meer van ons GHO-team Informatieveiligheid & Privacy. Met de huidige formatie schieten we daarin tekort en is extra capaciteit nodig. In GHO-verband gaat het om 0,6 fte Information Security Officer en 0,8 fte Privacy Officer (voor Hilvarenbeek resp. 0,2 en 0,26 fte). We moeten voorkomen dat de Autoriteit Persoonsgegevens verscherpt toezicht gaat uitvoeren (wat landelijk al gebeurt bij gemeenten) of extra kosten (boetes) met zich meebrengt. Overigens prijzen wij ons gelukkig dat de medewerkers van de GHO-gemeenten zich steeds meer bewust zijn van de gevaren en risico's en het bewaken van de veiligheid van onze informatie en data.</p> <p>Het college stelt voor hier nu niet verder in te investeren omdat de colleges in Oisterwijk en Goirle de knop ook uitzetten.</p>		-40	-40	-40	-40	
70.	<p>Inrichting en functioneel beheer zaakstelsysteem</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Doorontwikkelen inrichting van zaakstelsysteem</i> <p>Voor de doorontwikkeling van ons nieuwe zaakstelsysteem (Onegov) hebben we ondersteuning nodig. De 1e fase van de implementatie van Onegov is in het afrondende stadium. We gaan dit jaar ook over naar fase 2 waarbij de nadruk ligt op digitaal samenwerken. Daarvoor zijn we een doorontwikkeltraject met andere Equalit-gemeenten aangegaan. Alle wensen/verbeteringen van onze gebruikers zijn in kaart gebracht en geprioriteerd voor 2023. Om dit uit te voeren blijkt dat extra ondersteuning nodig is; dit pakken we daarom samen met de leverancier op. Om te zorgen dat we de ontwikkelingen door kunnen voeren worden hier middelen voor aangevraagd, dit was niet opgenomen in het implementatietraject.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Functioneel beheer zaakstelsysteem</i> <p>Voor een goed werkend beheersysteem is structureel functioneel beheer op de applicatie nodig. De beheerder zorgt dat het zaakstelsysteem goed functioneert, mede op basis van de</p>	-60			-43	-43	-43

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	organisatie- en gebruikersbehoefte. Tot nu toe nam Equalit dat, vooral technisch, voor haar rekening. Maar functioneel ondersteunen bleef ruim achter, mede door de grotere afstand tot de gebruikers (-organisatie) en onvoldoende kennis van de gemeentelijke diensten. Dit kwam de kwaliteit en dienstverlening niet ten goede. Vanuit onze GHO-visie hebben we bepaald dat we, voor een goed rendement, deze taken in nabijheid van de medewerkers en organisatie moeten voeren. Voor Onegov doen we dit door samenwerking in GHO-verband op. Voor 2023 en 2024 hebben we incidentele middelen beschikbaar om in 0,5 fte te voorzien, vanaf 2025 is deze formatie structureel nodig.					
71.	Rechtmatigheidsverantwoording Vanaf 2023 is het college verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Nu verstrekken externe accountants een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit. Het college geeft dan een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Daarmee valt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus nog wel of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is. De organisatie is niet voldoende uitgerust om de werkzaamheden die nodig zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording adequaat uit te voeren. Het gaat met name om de vereiste kennis en het ervaringsniveau om risico-analyses te maken en daar een intern controleplan op in te richten. We vragen hiervoor € 15.000 voor de jaren 2024 en 2025 om daar invulling aan te kunnen geven met externe expertise. Mogelijk dat vanaf 2026 dit door de interne organisatie opgepakt kan worden. We gaan ervan uit dat voor het uitvoeren van de controles nu nog wel voldoende kennis en capaciteit aanwezig is. Dit kan veranderen door verdergaande verantwoordingsvereisten.		-15	-15		
72.	Uitvoering financieel beheer K80 Wij zijn vanaf 2023 verantwoordelijk voor de financiële portefeuille van de K80. Enerzijds betekent dit dat we aan zet zijn om de informatiedeling binnen en belangenvertegenwoordiging vanuit de K80 te organiseren op het financieel vakgebied. Anderzijds gaan we het financieel beheer van de K80 voeren. Dit betekent dat we de financiële administratie gaan voeren en de begroting, jaarstukken en financiële tussentijdse rapportages opstellen. Voor het financieel beheer is extra capaciteit benodigd. We gaan uit van een kostenpost van € 10.000. De kosten die hiermee gemoeid zijn worden gedekt uit een jaarlijkse bijdrage vanuit de K80.	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10	-10 +10

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
73.	<p>Versterken inkoopadvies</p> <p>Voor het begeleiden van onze inkooptrajecten willen we in GH0-verband het inkoopbureau meer inzetten. Tot nu toe hebben we 1,65 fte voor inkoopadvies in GH0-verband. Dit kwam voor ons neer op € 41.000. In de nieuwe situatie gaan we in GH0-verband uit van zo'n 1 fte aangevuld met 8 dagdelen inzet van het inkoopbureau per week en externe juridisch adviseur. De kosten worden door het inwoneraantal gedeeld. In de nieuwe situatie zijn voor ons de kosten € 70.000. Dit is een verhoging van € 29.000.</p>	-29	-29	-29	-29	-29
74.	<p>Advisering Communicatie</p> <p>Kijkend naar de reguliere werkzaamheden van het team communicatie resteert voor communicatie-advies bij projecten ca. 800 uur op jaarbasis. Dit blijkt jaarlijks fors onvoldoende. Daarbij wordt steeds meer een beroep gedaan op het team communicatie als het gaat om het adviseren en faciliteren bij participatietrajecten. Uiteraard haakt dit aan communicatie maar vereist het aanvullende deskundigheid en competenties. Met het meer en beter implementeren van het Beeks model is niet de verwachting dat deze vraag daalt, maar eerder stijgt. Daarnaast vragen complexe casussen in toenemende mate om strategische communicatie. Ook verwachten we dat met democratische vernieuwing de vraag om communicatie- en participatieadvies verder stijgt. Om deze reden stellen we voor om de formatie uit te breiden. Kosten hiervoor zijn € 90.000.</p>		-90	-90	-90	-90
75.	<p>Financiële advisering en ondersteuning</p> <p>De inzet van financiële advisering en ondersteuning binnen de eigen organisatie is de afgelopen jaren toegenomen waardoor de kwaliteit van dienstverlening onder druk is komen te staan. Er wordt meer gevraagd zowel binnen de eigen organisatie als vanuit externe partijen. We vragen daarom jaarlijks € 70.000 beschikbaar te stellen voor personele uitbreiding voor zo'n 0,67 FTE.</p> <p>U kunt bijvoorbeeld denken aan de financiële advisering vanuit het K80-netwerk, de verdere professionalisering van de auditcommissie, de toename van controles en complexere financieringssystematieken. Zo stelt de accountant in haar accountantsverslag ' wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden in plaats van een algemene uitkering. Naar verwachting zal deze stijging zich voortzetten. Dit gaat gepaard met aanvullende administratieve vereisten en geeft een hoge druk op de organisatie. Wij adviseren de gemeente de administratie aan te sluiten op de vereisten ten aanzien van SiSa en gedurende het jaar de benutting van deze Rijksmiddelen te monitoren'. Tevens zal de vraag naar financieel advies en ondersteuning</p>		-70	-70	-70	-70

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	verder toenemen door de personele investeringen van beleid- en projectmedewerkers opgenomen in deze voorjaarsnota.					
76.	Mutaties investeringskredieten lopend jaar Een aantal investeringskredieten worden bijgesteld. U vindt de mutaties terug in het overzicht mutaties investeringskredieten in de bijlage van deze voorjaarsnota. Het financieel effect betrekken we zoals gebruikelijk bij de herziening van de rentelasten in de begroting 2024.		0	0	0	0

3 Dekkingsmaatregelen

Waar gaat het over?

In dit hoofdstuk ziet u de ontwikkelingen terug die ons geld opleveren. Deze ontwikkelingen bieden dekking aan andere ontwikkelingen die geld kosten.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Jaar 2023 autoriseren en jaren vanaf 2024 richtinggevend opnemen in begroting 2024 - 2027

Jaar 2023 niet autoriseren en jaren vanaf 2024 nu niet richtinggevend opnemen in begroting 2024 - 2027

Groen betekent dat het financieel effect voor jaar 2023 geautoriseerd wordt en voor de jaren vanaf 2024 richtinggevend in de begroting 2024 wordt verwerkt. We draaien als het ware de ‘knop aan’ van de ontwikkeling. Autorisatie voor de dekkingsmaatregelen vanaf 2024 daar wordt door de raad pas bij de besluitvorming over de begroting 2024 over besloten. Oranje betekent dat het financieel effect nog niet richtinggevend in de begroting wordt opgenomen. De ‘knop staat uit’. U kunt er voor kiezen aan de knoppen te draaien.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht ziet u een samenvatting van de dekkingsmaatregelen. Hierna beschrijven we de ontwikkelingen nader.

Knop	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026	2027
77.	Overschot jeugdzorg	+500	+500	+500	+500	+500
78.	Afrekening Bijdrage Veiligheidsregio 2022	+131				
79.	Vrijval reserve corona	+427				
80.	Verhoging plafond gemakkelijkhedenretributie	+60	+60	+60	+60	+60
81.	Extra indexering OZB		+395	+395	+395	+395
82.	Terugdraaien ‘Voorlopige dekking ‘ravijnjaar 2026’ met overschotten voorgaande jaren			+150	-150	-150
83.	Bevriezing tarieven toeristen- en forensenbelasting jaar 2023	0	0	0	0	0
	Totaal financieel effect ‘knop aan’					
	Totaal financieel effect ‘knop uit’					
	Totaal					

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma 2 Belevend Hilvarenbeek					
77.	Overschot jeugdzorg Met de jaarrekening 2022 hebben we een overschot van € 265 op de jeugdzorg verantwoord. Dit was gebaseerd op de regionale prognose december 2022. De definitieve afrekening blijkt nog zo'n € 235.000 voordelig. In totaal dus een voordelig resultaat van € 500.000. We voorzien dat dit voordeel structureel van aard is.	+500	+500	+500	+500	+500
78.	Afrekening Bijdrage Veiligheidsregio 2022 De jaarrekening van de veiligheidsregio sluit met een positief saldo, waarvan veruit het grootste deel voortkomt uit de opheffing van een egaliseriereserve. De veiligheidsregio keert het positieve resultaat uit aan de deelnemende gemeenten.	+131				
79.	Vrijval reserve corona Tijdens de coronapandemie heeft uw raad een reserve ingesteld waaruit we coronamaatregelen konden financieren. Omdat de coronamaatregelen zijn afgeschaald is deze reserve niet meer noodzakelijk. We stellen voor de reserve op te heffen in 2023 en het resterende bedrag van € 427.000 te laten vrijvallen.	+427				
80.	Verhoging plafond vermakelijkhedenretributie Met de Beekse Bergen zijn afspraken gemaakt dat het plafond op de vermakelijkhedenretributie verhoogd wordt, onder voorwaarden, met € 60.000. Op deze wijze ontvangen we ook vermakelijkhedenretributie van de bezoekers van de grote evenementen op het terrein van de Beekse Bergen.	+60	+60	+60	+60	+60

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
81.	<p>Extra indexering OZB</p> <p>Jaarlijks indexeren we het OZB-tarief. Voor het OZB-tarief corrigeren we stijgingen of dalingen van de WOZ-waarde waarover we het OZB-tarief berekenen. De netto indexatie van de OZB bedraagt jaarlijks 2,25%. We zien dat de afgelopen 2 jaar de inflatie veel hoger is dan de indexatie waar we jaarlijks mee rekenden. In april 2022 was de inflatie 9,6% t.o.v. een jaar eerder. In april 2023 was dat 5,2% volgens de voorlopige cijfers CBS. Daarmee komt de inflatie over deze 2 jaren 10% hoger uit dan onze standaard indexatie.</p> <p>We zien dat onze gestandaardiseerde OZB-tarieven volgens Coelo vooral voor niet-woningen in vergelijking met omliggende gemeenten lager liggen. Dit voor is woningen in mindere mate. We stellen daarom voor de OZB-tarieven eenmalig in 2024 voor niet-woningen te verhogen met 26,5% en voor woningen met 1,5% bovenop de reguliere indexatie van 2,25%. Dit levert een structureel voordeel op van zo'n € 390.000, waarvan € 353.000 van niet-woningen en € 42.000 van woningen.</p> <p>Ons financieel kader vanaf 2026 start met een structureel financieel nadeel. Het Rijk compenseert ons onvoldoende. Ambities waarvoor structureel extra middelen benodigd zijn moeten we dus zelf bekostigen. Om structureel te kunnen investeren in onze samenleving zien we een OZB-verhoging als noodzakelijk dekkingsmaatregel in plaats van nu te bezuinigen of te herprioriteren. Dit is nodig om voorzieningen overeind te houden, de kwaliteit van onze dienstverlening verder te versterken en in contact te staan met onze samenleving. Het college ziet de noodzaak om met de raad een traject uit te stippelen om na de begroting 2024 verder af te spreken hoe we omgaan met onze financiën op de lange termijn.</p>		-395	-395	-395	-395
82.	<p>Terugdraaien 'Voorlopige dekking 'ravijnjaar 2026' met overschotten voorgaande Jaren'</p> <p>In de begroting 2023 hebben we jaar 2026 met incidentele middelen gedekt. We hebben dat gedaan door een positief saldo van € 150.000 te verschuiven van jaar 2025 naar jaar 2026. Deze incidentele dekking past niet meer binnen de financiële uitgangspunten van deze voorjaarsnota. Daarom kiezen we er voor dit terug te draaien.</p> <p>Begrotingsjaar 2027 is met deze voorjaarsnota voor het eerst zichtbaar. Het is een kopie van begrotingsjaar 2027. Daarom moeten we dit begrotingstechnisch ook in 2027 corrigeren.</p>			+150	-150	-150
83.	<p>Bevriezing tarieven toeristen- en forensenbelasting jaar 2023</p> <p>Vorig jaar hebben wij een brede evaluatie over toeristen- en forensenbelasting uitgevoerd. Hiermee wilden we inzicht krijgen in hoe het bestaande systeem van toeristen- en forensenbelasting uitpakt. Om een beeld te krijgen over wat goed gaat en wat we kunnen verbeteren aan het bestaande systeem, hielden we in het voorjaar van 2022 een enquête onder alle toeristisch recreatieve ondernemers in onze gemeente. Over de resultaten van deze enquête voerden we in september 2022 een gesprek met diverse belanghebbenden. De uitkomsten van de brede evaluatie hebben wij verwerkt in een rapportage met daarin een aantal</p>	0	0	0	0	0

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027																
	<p>aanbevelingen. Deze rapportage vindt u hier en hebben wij als onderdeel van de belastingverordeningen in december 2022 gedeeld met uw raad. Tijdens de behandeling van de belastingverordeningen heeft het college van B&W toegezegd om de aanbevelingen uit de rapportage op te pakken en hier met de voorjaarsnota op terug te komen. Het gaat om vier categorieën aanbevelingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoogte van tarieven en timing 2. Vrijstelling kinderen 3. Communicatie en transparantie over bestedingen van de inkomsten toeristenbelasting 4. Alternatieve financieringsvormen om de bestedingen van te betalen <p>Over deze aanbevelingen zijn wij op 17 april opnieuw met de belanghebbenden in gesprek gegaan.</p> <p><u>Tarieven en timing</u></p> <p>Algemene deler bij de eerste categorie was dat de tarieven toeristenbelasting op dit moment te hoog zijn. Een passender tarief is het gemiddelde regionale tarief. In een vergelijking met de regio zoals in onderstaande tabel te zien constateren we dat we als gemeente boven het regionale gemiddelde zitten. In onze begroting is tot en met 2025 nog een verhoging van 17% opgenomen. We constateren ook dat het aantal overnachtingen zijn toegenomen. Daardoor is de verhoging voor de jaren 2024 en 2025 niet nodig om dezelfde opbrengsten binnen te halen. We stellen daarom voor de tarieven te bevroren tot en met 2026. Op deze manier groeien we de komende jaren naar het regionale gemiddelde tarief toe. Dit heeft geen effect voor onze begroting. Door langdurige afspraken te maken hebben de ondernemers ook duidelijkheid voor de komende jaren.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Regionale vergelijking 2023</th> <th>Hotel</th> <th>Mobiel onderkomen camping</th> <th>Mobiel onderkomen mini-camping</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gemeente Hilvarenbeek</td> <td>€ 2,65</td> <td>€ 2,15</td> <td>€ 1,90</td> </tr> <tr> <td>Gemiddelde excl. gemeenten met % methode:</td> <td>€ 2,30</td> <td>€ 1,71</td> <td>€ 1,65</td> </tr> <tr> <td>Gemiddelde excl. grote steden en % methode:</td> <td>€ 1,96</td> <td>€ 1,70</td> <td>€ 1,62</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Vrijstelling kinderen</u></p> <p>Zowel uit eerder onderzoek als ook de bijeenkomst van 17 april concluderen we dat een vrijstelling voor kinderen geen prioriteit heeft. Ondernemers achten het van belang dat er een duidelijk toeristisch recreatief profiel wordt opgesteld. Daaruit kan dan geconcludeerd worden of hier een vrijstelling voor kinderen wel of niet bij aansluit.</p> <p><u>Transparantie over bestedingen en alternatieve financieringsvormen</u></p> <p>Eind dit jaar leggen we een nieuwe marketingstrategie aan u voor. Hierin nemen we de aanbevelingen m.b.t. transparantie over bestedingen en alternatieve financieringsvormen mee.</p>	Regionale vergelijking 2023	Hotel	Mobiel onderkomen camping	Mobiel onderkomen mini-camping	Gemeente Hilvarenbeek	€ 2,65	€ 2,15	€ 1,90	Gemiddelde excl. gemeenten met % methode:	€ 2,30	€ 1,71	€ 1,65	Gemiddelde excl. grote steden en % methode:	€ 1,96	€ 1,70	€ 1,62					
Regionale vergelijking 2023	Hotel	Mobiel onderkomen camping	Mobiel onderkomen mini-camping																			
Gemeente Hilvarenbeek	€ 2,65	€ 2,15	€ 1,90																			
Gemiddelde excl. gemeenten met % methode:	€ 2,30	€ 1,71	€ 1,65																			
Gemiddelde excl. grote steden en % methode:	€ 1,96	€ 1,70	€ 1,62																			

4 Bijstelling taakstellingen

Waar gaat het over?

In de voorgaande jaren hebben we een traject bewandeld om tot een sluitende begroting te komen. Dit heeft geresulteerd in diverse taakstellingen die in onze begroting zijn opgenomen. Het gaat om bezuinigingen die nog niet concreet ingevuld zijn. In deze voorjaarsnota stellen we op inhoudelijke gronden taakstellingen bij als we dat nodig achten. Dit is bijvoorbeeld het geval als het in tijd voor ons niet realiseerbaar is. Voor een volledig overzicht van de status van de taakstellingen verwijzen wij u naar bijlage 'Overzicht taakstellingen'.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Jaar 2023 autoriseren en jaren vanaf 2024 richtinggevend opnemen in begroting 2024 - 2027
Jaar 2023 niet autoriseren en jaren vanaf 2024 nu niet richtinggevend opnemen in begroting 2024 - 2027

Groen betekent dat het financieel effect voor jaar 2023 geautoriseerd wordt en voor de jaren vanaf 2024 richtinggevend in de begroting 2024 wordt verwerkt. We draaien als het ware de 'knop aan' van de ontwikkeling. Autorisatie voor de bijstelling van de taakstellingen vanaf 2024 daar wordt door de raad pas bij de besluitvorming over de begroting 2024 over besloten. Oranje betekent dat het financieel effect nog niet richtinggevend in de begroting wordt opgenomen. De 'knop staat uit'. U kunt er voor kiezen aan de knoppen te draaien.

Openstaande taakstellingen

De volgende taakstellingen staan nog open en worden in het financieel overzicht daarna bijgesteld.

Taakstelling	2023	2024	2025	2026	2027
Bezuiniging op verzekeringen	20	20	20	20	20
Samenwerkingsverbanden: bijdrage verbonden partijen	10	10	10	10	10
Bezuiniging bedrijfsvoering: processen efficiënter inrichten	63	63	63	63	63
	93	93	93	93	93

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de taakstellingen opgenomen waar we verwachten dit (deels) niet te realiseren. Verder in het hoofdstuk gaan we hier nader op in.

Knop	Taakstelling	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma's 5 en 6 Alg.dekking en Overhead					
84.	Verzekeringen	-20	-20	-20	-20	-20
85.	Bijdrage verbonden partijen	-10	-10	-10	-10	-10
86.	Processen efficiënter inrichten	-63	-63	-63	-63	-63
	Totaal financieel effect 'knop aan'					
	Totaal financieel effect 'knop uit'					
	Totaal					

Knop	Onderwerp	2023	2024	2025	2026	2027
	Programma's 5 en 6 Algemene dekkingsmiddelen en Overhead					
84.	<p>Verzekeringen</p> <p>Verzekeringspremies zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. In 2022 heeft het tot een tekort op het totaal van verzekeringen geleid. De taakstelling die nog op de verzekering rust van € 20.000 zal daardoor ook onhaalbaar zijn.</p> <p>Momenteel is een verzekeringsmakelaar aan het onderzoeken hoe we de kosten toch kunnen indammen. Zie onderdeel autonome ontwikkelingen.</p>	-20	-20	-20	-20	-20
85.	<p>Bijdrage verbonden partijen</p> <p>We zien dat de bijdragen aan verbonden partijen steeds verder stijgen. We zien ook geen mogelijkheden om op korte termijn te besparen op onze verbonden partijen waardoor we deze taakstelling in kunnen vullen</p>	-10	-10	-10	-10	-10
86.	<p>Processen efficiënter inrichten</p> <p>Het verbeteren en efficiënter maken van processen is een continue proces. We zien de werkdruk steeds meer toenemen en zien dat we juist meer moeten investeren in onze bedrijfsvoering dan bezuinigen. We stellen voor deze taakstelling te laten vervallen.</p>	-63	-63	-63	-63	-63

5 Administratieve ontwikkelingen

Waar gaat het over?

De administratieve ontwikkelingen zijn budgetneutraal. Ze hebben geen financieel voor- of nadeel voor onze exploitatie tot gevolg en we beoordelen de ontwikkeling als niet-politiek gevoelig. Wel is het noodzakelijk dat uw raad hier formeel over besluit. U kunt denken aan onder andere budgetverschuivingen tussen programma's, taakmutaties als gevolg van de Rijkscirculaires of autonome ontwikkelingen waar directe inkomsten of uitkomsten tegenover staan, bijvoorbeeld de verhoging van de bijstandsbudgetten omdat we hiervoor meer rijksinkomsten ontvangen.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Financieel effect autoriseren
Financieel effect nu niet autoriseren

Groen betekent dat het financieel effect geautoriseerd wordt door de raad en dat we het financieel effect van de ontwikkeling verwerken in onze begroting. We draaien als het ware de 'knop aan' van de ontwikkeling. Oranje betekent dat het financieel effect nog niet geautoriseerd wordt en dat we het financieel effect van de ontwikkeling nog niet opnemen in onze begroting. De 'knop staat uit'. U kunt er voor kiezen aan de knoppen te draaien.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht ziet u een samenvatting van de administratieve ontwikkelingen. Hierna beschrijven we de ontwikkelingen nader.

Knop	Ontwikkeling
87.	Overige beperkte financieel technische wijzigingen

Nr	Onderwerp
	Meerdere programma's
87.	Overige beperkte financieel technische wijzigingen Dit zijn wijzigingen zonder een financieel effect voor de exploitatie. U kunt denken aan budgetverschuivingen van het ene programma naar het andere, mutaties grondexploitaties en reservemutaties. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid is het noodzakelijk dat u hier formeel over besluit.

6 Niet-financieel vertaalde ontwikkelingen

Waar gaat het over?

Deze ontwikkelingen krijgen nog geen financiële vertaling in deze voorjaarsnota. Wel willen we de ontwikkelingen benoemen en de richting die wij hierbij voorstellen, omdat we hiervoor in de toekomst mogelijk middelen aan willen wenden.

Leeswijzer

Knoppen

U ziet in dit hoofdstuk per ontwikkeling terug wat het voorstel van het college is in de vorm van de volgende kleuren:

Verder gaan met ontwikkeling zonder financiële autorisatie
Nu niet verder gaan met de ontwikkeling

In tegenstelling tot de andere hoofdstukken hebben deze 'knoppen' waar u aan kunt draaien geen direct financieel effect. Groen, de 'knop staat aan', betekent dat we de niet-financieel vertaalde ontwikkeling omarmen. Het betekent niet direct dat er middelen voor beschikbaar worden gesteld. Oranje, de 'knop staat uit', betekent dat we de niet-financieel vertaalde ontwikkeling afraden om nu verder op te pakken.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht ziet u een samenvatting van de niet-financieel vertaalde ontwikkelingen. Een financieel effect voor onze exploitatie is bij deze ontwikkelingen niet van toepassing. Hierna beschrijven we de niet-financieel vertaalde ontwikkelingen nader.

Knop	Ontwikkeling
88.	Accommodatie- en vastgoedbeleid
89.	Doordecentralisatie Beschermd Wonen
90.	Hervormingsagenda Jeugd
91.	Regionaal toezicht Wmo en Jeugd
92.	Nieuwe inkoop jeugd en WMO
93.	Invloed asielzoekers/vergunninghouders
94.	Schone Lucht Akkoord uitvoering
95.	Bijdragen OMWB: Bodemtaken onder de Omgevingswet
96.	Landbouwverkeer
97.	Uitvoeringsprogramma mobiliteitsbeleid
98.	Nulmeting dienstverlening
99.	Wet Open Overheid (WOO)
100.	Onvoorziene kosten personeel
101.	Informatisering en automatisering
102.	Actualisatie gebouwenbeheer

Nr	Onderwerp
	1. Programma Samenlevend
88.	<p>Accommodatie- en vastgoedbeleid.</p> <p>We zijn bezig met het opstellen van lokaal accommodatie- en vastgoedbeleid. Er is nog niet te overzien of en welke budgettaire vertaling dat krijgt.</p> <p>We verwachten een financiële ontwikkeling na vaststelling van het beleid in 2024, zodra we de jaren daarna het beleid implementeren.</p> <p>De omvang van de financiële ontwikkeling danwel het financiële risico, is nog niet bekend. De uitgangspunten en kaders die in 2023 in de beleidsnota opgesteld worden, worden in de implementatiefase vertaald naar individuele afspraken vanaf vaststelling van het beleid in 2024. De financiële gevolgen worden t.z.t. ingeschat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De financiële ontwikkeling kan een plus of min opleveren, of zelfs budgetneutraal zijn. • De financiële ontwikkeling zal structureel zijn waar het gaat over meerjarige afspraken met partijen over vastgoed.
89.	<p>Doorcentralisatie Beschermd Wonen</p> <p>Zoals het er nu naar uitziet gaat met ingang van 1 januari 2024 het woonplaatsbeginsel en de herverdeling van het gemeentefonds voor Beschermd Wonen (BW) in. De middelen uit het gemeentefonds werden eerder ontvangen door de centrumgemeente Tilburg, vanaf 1 januari 2024 zullen deze middelen lokaal worden ontvangen. Met Tilburg is de afspraak gemaakt dat zijn, in ieder geval tot en met 2024, de centrumgemeentelijke taak blijven uitvoeren. Het betreft voor 2024 daarom een overheveling van middelen. De verwachting is daarnaast dat de herverdeling van het gemeentefonds een negatief effect zal hebben voor de regio Hart van Brabant. Het is nog niet duidelijk wat dit effect zal zijn.</p>
90.	<p>Hervormingsagenda Jeugd</p> <p>Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 op. Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar. Daarom werken deze 5 partijen – de vijfhoek - aan de hervormingsagenda om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken.</p> <p>Op maandag 16 april 2023 is er een principe akkoord bereikt over de Hervormingsagenda (HvA) Jeugd. De beoogde hervorming en bezuinigingen worden vanaf 2025 doorgevoerd. Eerder ingevoerde bezuinigingen zullen worden teruggedraaid en worden toegevoegd aan de algemene uitkering. Specialistische jeugdzorg zal (voor een groot gedeelte) moeten worden uitgevoerd door de toegang / de basisvoorzieningen en algemene voorzieningen. Dit brengt voor 2024 twee aandachtspunten met zich mee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lokale capaciteit om de gevolgen van de HvA te monitoren / te implementeren. 2. Lokale capaciteit en expertise nodig om deze zorg te kunnen bieden.
91.	<p>Regionaal toezicht Wmo en Jeugd</p> <p>Het plan is om vanaf 1 januari 2024 het toezicht op de Wmo en Jeugd regionaal te organiseren. Op dit moment is dit in GHOD verband geregeld met de GGD. Een nieuw systeem m.b.t. het organiseren van toezicht kan mogelijk een effect hebben. De gesprekken hieromtrent zijn nog gaande, er kan dus nog geen concreet bedrag opgenomen worden in de begroting. De komende periode wordt meer duidelijkheid verwacht. Het betreft structurele kosten vanaf 2024.</p>
92.	<p>Nieuwe inkoop jeugd en WMO</p> <p><i>Regionale inkoop structuur</i></p> <p>In 2021 en 2022 hebben we het proces van gezamenlijke inkoop doorlopen en afgerond d.m.v. het afsluiten van nieuwe contracten die per 1-1-2023 zijn ingegaan. Voor 2023 hebben we afspraken gemaakt over de verdere implementatie van de nieuwe manier van inkopen, aangestuurd door het regionale programmateam inkoop. We hebben ook geconstateerd dat we, na afronding van de feitelijke inkoop (contractering) en de implementatie daarvan, moeten kijken hoe de inrichting van de regionale inkoop structureel vorm krijgt. Dat wil zeggen: welke taken zijn er nodig om uitvoering en sturing te geven aan de nieuwe inkoop, wat willen we daarvoor regionaal en wat lokaal organiseren en welke kosten zijn hieraan verbonden? In 2023 onderzoeken we dit en komen we voor het zomerreces met voorstellen naar de regio over de structurele inrichting van de inkooptaken en brengen we in beeld de kosten die dit met zich meebrengt. Als dit aanvullende middelen vraagt, zal hiervoor een dekkingsvoorstel gemaakt</p>

Nr	Onderwerp
	<p>worden. Daarnaast worden de komende jaren mogelijk nog projectkosten verwacht omdat er op een aantal inkoopsporen al is aangegeven dat hier nog een doorontwikkeling moet plaatsvinden. De omvang van deze kosten is nog niet bekend.</p> <p><i>Effect nieuwe inkoop</i></p> <p>De nieuwe inkoop zal mogelijk meer kosten met zich mee gaan brengen. Er is nog geen zicht op deze kosten. Te denken valt aan kosten voor het gebiedsgericht werken in GH0 verband, een toename in het aantal PGB's, kosten ten gevolge van de afschaling naar het voorliggend veld, etc.</p>
93.	<p>Invloed asielzoekers/vergunninghouders</p> <p>De omvang en samenstelling van de asielinstroom verandert steeds. Ook zijn er niet altijd woningen beschikbaar voor vergunninghouders, bijvoorbeeld door krapte op de woningmarkt. Dit kan invloed hebben op zowel onze uitvoeringscapaciteit als de kosten voor inburgering, huisvesting statushouders en participatie (trajecten, uitkeringen, bijzondere bijstand). Door de hogere taakstelling nemen de uitgaven aan o.a. Vluchtelingenwerk toe, wat invloed kan gaan hebben op de budgetten.</p>
2. Programma Belevend	
94.	<p>Schone Lucht Akkoord uitvoering</p> <p>We verwachten eind 2023 een concept uitvoeringsplan te hebben voor het Schone Lucht Akkoord. Dit komt lokaal tot stand door een projectleider (begeleidend bureau) in de regio. Mits de gemeente akkoord is om met het uitvoeringsplan door te gaan, zal het geld kosten om het uit te voeren zoals de implementatie in het werkproces van de gemeente op diverse disciplines (mobiliteit, inkoop, vergunningen, communicatie en andere).</p> <p>Er is nog niet te overzien of en welke budgettaire vertaling een lokale uitvoering van het Schone Lucht Akkoord krijgt.</p> <p>We koppelen in principe de uitvoering aan bestaande werkbudgetten. Bijvoorbeeld: uitvoering van voorlichting over houtstook, te koppelen aan bestaande (werkbudget) middelen van Communicatie door daar de accenten te (ver-)leggen, maar sluiten niet uit dat er een financiële ontwikkeling is.</p>
95.	<p>Bijdragen OMWB: Bodemtaken onder de Omgevingswet</p> <p>Onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet is een verschuiving van taken en bevoegdheden tussen gemeenten en provincie op het gebied van bodem en grondwater. De huidige niet-bevoegd gezag gemeenten (zijnde de gemeenten met uitzondering van de G29) krijgen met ingang van de Omgevingswet een groot deel van de wettelijke taken voor bodem en ondergrond overgedragen, waarvoor de provincie nu bevoegd gezag is. De OMWB heeft middels een brief (d.d. 8-12-22) vanuit het dagelijks bestuur gecommuniceerd dat het Rijk, VNG en IPO hebben afgesproken dat er voorlopig geen extra geld komt voor deze taken. Er wordt vanuit gegaan dat dit gedekt kan worden vanuit de uitvoering van de Omgevingswet. Hoe dat in de praktijk uit gaat pakken is nu nog niet bekend.</p>
96.	<p>Landbouwverkeer</p> <p>Voor het noordoostelijk kwadrant van de landbouwroute zijn we de verkenning naar de betonbaan en Lange Dijk aan het uitvoeren. Het financieel effect van de uitvoeringskosten die eruit voortvloeien is nu nog niet aan te geven. Begin 2024 verwachten we hiervoor met een raadsvoorstel te komen.</p> <p>Voor het zuidoostelijk kwadrant zijn we gezamenlijk met de provincie de mogelijkheden voor het gebruik van de N269 aan het onderzoeken. Eventuele uitvoeringskosten voor dit gedeelte nemen we mee in het raadsvoorstel begin 2024.</p>
97.	<p>Uitvoeringsprogramma mobiliteitsbeleid</p> <p>In begroting 2023 kondigen we aan dat we het mobiliteitsbeleid gaan vernieuwen. We verwachten dit jaar te starten met de actualisatie. Het financieel effect van de uitvoeringsmaatregelen die eruit voortvloeien is nu nog niet aan te geven.</p>

Nr	Onderwerp
	6. Programma Overhead
98.	<p>Nulmeting dienstverlening</p> <p>We maken een nulmeting naar het huidige niveau van dienstverlening. Dit doen we op alle kanalen (website, social media, telefoon, balie, receptie, mail, whats app en post) en alle bedrijfsprocessen. Aan de hand van de resultaten van de nulmeting en afhankelijk van het ambitieniveau voor onze dienstverlening stellen we een verbeterplan/plan van aanpak op met smart omschreven doelstellingen. We hebben nog niet inzichtelijk welke investeringen dit met zich meebrengt.</p>
99.	<p>Wet Open Overheid (WOO)</p> <p>We zijn bezig met het opstellen van een plan van aanpak voor de WOO. Mogelijk moeten we verder investeren in ons informatiebeheer. Maar ook zorgt de Wet Open Overheid, samen met de Wet elektronische publicaties (WEP), en de AVG dat er meer capaciteit nodig is voor het volledig geanonimiseerd en veilig verstrekken van informatie. Zo gaat er veel meer tijd zitten in het afhandelen van verzoeken om inzage in lopende en archief dossiers voor ruimtelijke ordening. We nemen ook deze capaciteitsvraag mee in het plan van aanpak om de kwaliteit van dienstverlening en de continuïteit te waarborgen die de wetten van ons vragen.</p>
100.	<p>Onvoorziene kosten personeel</p> <p>Er spelen enkele personeelskwesties die kunnen leiden tot onvoorziene kosten.</p>
101.	<p>Informatisering en automatisering</p> <p><i>Analoge en digitale archief</i></p> <p>Mede door de veranderingen en (technologische) eisen die aan dit beheer gesteld worden moeten we de komende jaren een inhaalslag op ons archief maken. We hebben de laatste jaren ‘alleen’ de winkel open kunnen houden. Dat kwam door de vele bedrijfs-kritische verandering en de gevolgen daarvan voor onze informatievoorziening en een tekort aan personeel. In 2023 maken we een plan van aanpak en in de begroting van 2024 nemen we bijbehorende middelen op.</p> <p><i>Vervangen software sociaal domein</i></p> <p>In 2024 (software PGB 2.0) en 2025 (bedrijfskritische applicatie Suite4Sociaal domein) moeten we de inkoop van deze software aanbesteden. Dit is een omvangrijk project aangezien in dit domein veel processen met clientinformatie worden uitgevoerd. De markt hiervoor is volop in beweging, zo zal bv de kanaalgestuurde communicatie via Mijn Inkomen (persoonlijke pagina voor cliënten sociaal domein) zijn intrede doen. Op dit moment is nog niet helder wat dit allemaal betekent. Een tijdelijke verlenging van het huidige contract behoort ook tot de mogelijkheden.</p> <p><i>i-Visie GHO-gemeenten</i></p> <p>We hebben een i-Visie Samenwerking GHO in 2019 vastgesteld voor onze strategische informatievoorziening. Daarin hebben we ontwikkelingen opgenomen die van belang zijn voor en passen bij de GHO-gemeenten. Hierbij zijn we uitgegaan van de schaalgrootte van de GHO gemeenten en 3 kernwaarden, nl. eigentijds, wendbaar en praktisch. Daarnaast bevat de visie een set aan uitgangspunten en randvoorwaarden. En we hebben bepaald dat de visie vooral dynamisch moet zijn en frequent bijgesteld moet worden omdat de ontwikkelingen razendsnel gaan. In 2023 gaan we, samen met Goirle en Oisterwijk, de i-Visie herijken en opnieuw vaststellen. Deze visie zal gebaseerd zijn de digitale transformatie op Europees, landelijk en lokale niveau.</p> <p><i>Werkplek van de toekomst</i></p> <p>Met de andere Equalit gemeenten werken we aan een programma “Werkplek van de Toekomst”. Onder werkplek verstaan we de technische ICT voorziening/apparaten als laptop, (mobiele) telefonie, printers, maar ook het netwerk, de workspace (beheer op mogelijkheden) op je laptop, digitaal samenwerken, etc. Maar het gaat niet alleen om ICT hardware. G=Het doel is de gemeentelijke werkplek verbeterd aan te sluiten bij (nieuwe) behoeften voor onze bedrijfsvoering (bv hybride werken) en dienstverlening en de privacy en veiligheidseisen. De</p>

Nr	Onderwerp
	<p>oplossingen kunnen leiden tot nieuwe noodzakelijke investeringen, deze zijn nu nog niet inzichtelijk.</p> <p><i>VerSAASing</i></p> <p>We worden waarschijnlijk de komende jaren geconfronteerd met een flinke kostenstijgingen op onze software. De ICT-wereld is in een rap tempo aan het verSAASen. Dit is een ontwikkeling waarbij leveranciers software alleen nog maar aanbieden welke via internet gebruik kan worden. De software as a service (Saas) staat in de cloud. Dit biedt voordelen (uitgebreide kennis van de applicatie) maar zeker ook nadelen zoals een verhoging van leveranciers-afhankelijkheid en extra hostingkosten. We ervaren de laatste maanden al dat zowel de incidentele kosten (omzetten naar SAAS) als structurele kosten voor software sterk stijgen. Vaak gaat het om een opslag van 20% en soms tot 40% ten opzichte van de huidige onderhouds- en gebruikskosten. Hierin hebben de gemeentelijke afnemers niet voorzien, terwijl het een niet te stoppen ontwikkeling is. Door middel van convergentie, harmonisatie en samenwerking in GHO- en Equalit-verband zoeken we naar een financieel voordelige invulling is onvermijdelijk. Wat de exacte omvang daarvan zal zijn is nog niet bekend. We stellen hiervoor samen met de Equalit-gemeenten een plan op.</p>
102.	<p>Actualisatie Gebouwenbeheer</p> <p>Het huidige beheerplan belooft de periode 2020-2029. In de begroting 2023 kondigden we aan dit jaar het beheerplan te actualiseren. Daarnaast heeft de provincie schriftelijk laten weten dat zij verwachten dat de effecten van de actualisatie verwerkt worden in de begroting 2024. We zijn op dit moment bezig met de actualisatie. Daarbij nemen we ook duurzaamheidsmaatregelen mee. Het financieel effect vertalen we nog in de begroting 2024.</p>

7 Bijlagen

In de bijlagen van dit boekwerk gaan we nader in op de volgende onderwerpen:

Bijlage 7.1 Overzicht mutaties personeel

Hierin leest u meer over de bijstellingen ten aanzien van personele inhuur en de flexibele schil.

Bijlage 7.2 Overzicht reserves

In deze bijlage laten we u een overzicht zien van het verloop van de algemene reserves, namelijk de algemene bedrijfsreserve en de reserve grondexploitatie,.

Bijlage 7.3 Overzicht mutaties investeringen

Hierin laten we u een overzicht zien van de mutaties van het investeringsprogramma.

Bijlage 7.4 Financiële uitwerking Hart van Haghorst

In deze bijlage geven wij de stand van zaken in de beantwoording van uw opdracht uit het [geamendeerd raadsbesluit van 20 april 2023](#) in de vorm van een quickscan. Het is een tussenstand van de uitwerking ten tijde van 30 mei 2023.

Het is een tussenstand, want elk onderwerp vraagt nog verdieping en uitwerking in afspraken en overeenkomsten. Dat moet nog in een projectopzet worden uitgewerkt.

7.1 Overzicht mutaties personeel

Op diverse terreinen ontkomen wij er niet aan om externe capaciteit in te huren. Soms omdat inzet slechts tijdelijk gevraagd wordt, soms omdat we extra werk krijgen dat niet voorzien was en soms omdat medewerkers ziek worden terwijl werk niet kan blijven liggen.

De kosten maken we inzichtelijk door een onderverdeling te maken conform onderstaande tabel. We brengen in beeld of een medewerker intern of extern wordt ingehuurd. Bij intern gaat het om eigen personeel of detachering vanuit andere gemeenten. Daarnaast hebben we een onderverdeling gemaakt of er voor de (verwachte) kosten dekking is binnen de bestaande middelen of dat de kosten ongedekt zijn.

Interne inhuur is essentieel anders dan externe inhuur. Het gaat om gedeelde aanstellingen binnen de intergemeentelijke samenwerking met als doel bepaalde functies zo (kosten-)effectief mogelijk in te vullen. Er wordt expertise als vaste formatie gedeeld, waarvoor slechts een beperkte inzet per gemeente gevraagd wordt. Dit biedt meer stabiliteit in de personele bezetting en voorkomt het duurdere inhuren van expertise. Deze invulling van reguliere functies hoort dan ook niet thuis in deze inhuurrapportage en zal dit jaar voor het laatst hier opgenomen worden. Vanaf 2024 richten we ons op deze plek uitsluitend op de externe inhuur.

	Intern	Extern
Binnen begroting	<p>1. Vaste formatie / Flexibele schil (intern) <i>Vacatureruimte invullen met tijdelijke (eigen) medewerkers of vanuit andere gemeente gedetacheerd.</i></p> <p>(€ 273.750)</p>	<p>2. Inhuur/Flexibele schil (extern) Vacatureruimte of projectruimte invullen met externe inhuur (aanleiding bijv. vervanging ziekte, projecten raadsbesluit, tijdelijke niet in te vullen vacature).</p> <p>(€ 1.423.750)</p>
Buiten begroting	<p>3. Vaste formatie / Flexibele schil (intern) <i>Medewerkers (of gedetacheerd uit andere gemeenten) worden bovenformatief of boven budget ingezet.</i></p> <p>(€0)</p>	<p>4. Inhuur/Flexibele schil (extern) Extra externe inhuur (aanleiding bijv. vervanging ziekte, projecten raadsbesluit, tijdelijke niet in te vullen vacature) voor zover boven budget</p> <p>(€ 713.800)</p>

Voor een groot deel van de flexibele schil en externe inhuur is er dekking binnen de totale personele en specifieke budgetten in de begroting 2023. Binnen de personele budgetten gaat het dan vooral om tijdelijke vacatureruimte, bij specifieke budgetten om werkbudgetten, projecten en IMVA's (immateriële vaste activa die later omgezet kunnen worden in grondexploitaties).

De ongedekte inhuur (categorie 4) van € 713.800 heeft grotendeels betrekking op vervanging bij ziekte (namelijk voor € 588.000) waarvoor geen dekking is binnen bestaande budgetten. In de reserve personeel is er € 35.000 beschikbaar dat ingezet kan worden als dekking voor deze inhuur. Er resteert dan nog een tekort van € 678.800.

7.2 Overzicht reserves

We lichten in dit onderdeel de algemene reserves toe.

Verloop algemene bedrijfsreserve

De hoogte van de algemene bedrijfsreserve (ABR) bevindt zich boven de ondergrens die we bepaald hebben op basis van ons risicomanagement.

Reeks	Verloop Algemene Bedrijfsreserve x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
	Stand per 01-01 (conform jaarstukken 2022)	4.654	3.089	3.244	4.430	2.771
1	Saldo jaarstukken 2022	2.523				
2	Claim precariobelasting	-2.600				
3	Dekking afwaardering Hart van Haghorst			150	-1.556	
4	Saldi ná voorjaarsnota 2023	-1.488	155	1.036	-103	-231
	Raming Stand per 31-12	3.089	3.244	4.430	2.771	2.540
5	Ondergrens incidentele weerstandscapaciteit o.b.v. risicoprofiel jaarstukken 2022	453	453	453	453	453

Reeks 1: Saldo jaarstukken 2022.

Reeks 2: We onttrekken begrotingstechnisch € 2,6 miljoen in 2023 aan de algemene bedrijfsreserve om het risico als gevolg van de claim precariobelasting af te dekken. Het andere deel van het risico onttrekken we aan de algemene reserve grondexploitaties.

Reeks 3: In bijlage 7.4 van deze voorjaarsnota leest u de afwaardering terug van Hart van Haghorst.

Reeks 4: Saldi na verwerking van de voorjaarsnota 2023

Reeks 5: De ondergrens van de reserve op basis van het risicoprofiel ten tijde van de jaarstukken 2022. Het betreft de weerstandscapaciteit die nodig is om incidentele risico's op te vangen.

Verloop algemene reserve grondexploitaties

Reeks	Verloop Algemene Reserve Grondbeleid x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
	Stand per 01-01-2023	3.407	1.179	1.151	1.123	1.095
1	Winsten grondexploitaties	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb
2	Claim precariobelasting	-1.800				
3	Vrijval reserve nav voorjaarsnota 2020, knop 72	-400	-	-	-	-
4	Dekking kapitaallasten ontwikkelingen	-28	-28	-28	-28	-28
	Raming Stand per 31-12	1.179	1.151	1.123	1.095	1.067
5	Ondergrens o.b.v. risicoprofiel jaarstukken 2022	2.762	2.762	2.762	2.762	2.762

Reeks 1: We rekenen in bovenstaande tabel niet met geraamde winsten maar alleen met gerealiseerde winsten. Vandaar dat we de **geraamde winsten** (stand jaarrekening 2022/voorjaarsnota 2023) voor de jaren 2023 – 2026 (€ 2.413.000) nu **niet** als toevoeging aan de reserve verwerken.

Reeks 2: We onttrekken begrotingstechnisch € 1,8 miljoen in 2023 aan de algemene bedrijfsreserve grondexploitaties om het risico als gevolg van de claim precariobelasting af te dekken. Het andere deel van het risico onttrekken we aan de algemene bedrijfsreserve.

Reeks 3: We laten € 400.000 vrijvallen van de reserve ten gunste van het resultaat van de begroting jaarschijf 2023. Deze vrijval komt voort uit de voorjaarsnota 2020, knop 72.

Reeks 4: We dekken de kapitaallasten ten laste van de reserve van een aantal ontwikkelingen die nu nog drukken op de algemene dienst, waarvan de verwachting is dat die uiteindelijk onderdeel uitmaken van de grondexploitaties.

Reeks 5: De ondergrens van de reserve op basis van het risicoprofiel bij de jaarstukken 2022.

7.3 Overzicht mutaties investeringen

De voorjaarsnota is een afwijkingenrapportage. In deze bijlage ziet u alleen de mutaties terug van al vastgestelde investeringskredieten of investeringskredieten die met deze Voorjaarsnota(+) worden aangevraagd. Met de begroting 2024 geven we zoals gebruikelijk een overzicht van alle investeringskredieten. We maken een onderscheid naar nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen.

Nieuwe investeringskredieten aangevraagd in deze Voorjaarsnota (niet zijnde vervangingsinvesteringen)

Voor onderstaande kredieten wordt gevraagd deze te autoriseren.

Omschrijving	Jaar krediet beschikbaar	Beschikbaar krediet	Bijstelling krediet vjn23	Beschikbaar krediet na bijstelling	Toelichting bijstelling
Realiseren nieuwe ontsluiting Ypelaerstraat	2023	0	216.000	216.000	Zie ontwikkeling nr. 34
Hoge zij – wegbeheer	2024	0	100.000	100.000	Zie ontwikkeling nr. 33
Hoge Zij – riolering	2024	0	100.000	100.000	Zie ontwikkeling nr. 33
		0	416.000	416.000	

Voor het project Hart van Haghorst worden de volgende investeringskredieten geraamd, conform bijlage 4 'financiële uitwerking project Hart van Haghorst' van deze voorjaarsnota. Eerder stelde u krediet beschikbaar voor voorbereidingskosten. Met de jaarrekening 2022 hevelen we € 73.725 over naar 2023. We stellen met deze voorjaarsnota voor het bedrag voor de voorbereidingskosten te verhogen met € 50.000. De voorbereidingskosten maken deel uit van de bovengenoemde te activeren investeringen. We halen eigenlijk een deel naar voren en vragen u nu dit deel te autoriseren.

Omschrijving	Jaar krediet beschikbaar	Krediet
<i>Hart van Haghorst</i>		
School	2026	2.515.000
Kinderopvang	2026	841.000
Gymzaal	2026	1.853.000
MFA	2026	3.214.000
		8.423.000

Mutaties nieuwe investeringskredieten lopend boekjaar

Met deze voorjaarsnota stellen we voor de volgende kredietmutaties van investeringen uit het lopend boekjaar te autoriseren.

Omschrijving	Jaar krediet beschikbaar	Beschikbaar krediet	Bijstelling krediet vjn23	Beschikbaar krediet na bijstelling	
Bijdrage aanleg 2 nieuwe watervelden HCH	2023	48.000	47.000	95.000	Zie ontwikkeling nr. 28
IMVA De Welder 2	2023	97.270	50.000	147.270	
Aanleg 3 x 3 basketbalveld	2023	30.000	19.000	49.000	
Verv. gedeelte beschoeiing Doelakkers (vjn 2022)	2023	15.000	1.287	16.287	
Dienstvoertuig BOA buitengebied (vjn 2022 nr. 8)	2023	65.000	7.000	72.000	
		255.270	124.287	379.557	

Mutaties vervangingsinvesteringen

Met deze voorjaarsnota stellen we voor de volgende vervangingsinvesteringen bij te stellen Het financieel effect hiervan betrekken we zoals gebruikelijk bij de renteherziening in het boekwerk van de begroting 2024.

Omschrijving	Jaar krediet beschikbaar	Beschikbaar krediet	Bijstelling krediet vjn23	Beschikbaar krediet na bijstelling
Mobiele vloerendelen evenementen	2023	0	28.000	28.000
Vervanging Tractor John Deere 6 105 R	Van 2023 naar 2025	124.000	0	124.000
Vervanging zoutstrooier Sirius AST 4m3 Medium	Van 2024 naar 2026	40.000	0	40.000
Vervanging Epoke SK 15 zoutstrooier	Van 2024 naar 2026	25.000	0	25.000
Vervanging Epoke Igloo S2400	Van 2024 naar 2026	30.000	0	30.000
Vervanging Epoke Igloo S2400 gladheidstrooier	Van 2024 naar 2026	30.000	0	30.000
MAN vrachtwagen 60-BBN-9	Van 2024 naar 2026	195.000	0	195.000
Volkswagen Crafter 85-BHV-6 aansch 2016	Van 2024 naar 2026	75.000	0	75.000
Volkswagen Crafter 84-BHV-6 aansch 2016	Van 2024 naar 2026	75.000	0	75.000
Dienstauto VJN17 nr. 31 RL-794-Z	Van 2025 naar 2026	40.000	0	40.000
Volkswagen Caddy VJ-733-P	Vam 2026 naar 2028	35.000	0	35.000
Vervanging Tractor Case Maxxum	Van 2025 naar 2028	125.000	0	125.000
Vervanging Volkswagen Caddy (Electric)	Van 2024 naar 2026	31.000	4.000	35.000
		825.000	32.000	857.000

7.4 Financiële uitwerking Hart van Haghorst

In deze bijlage geven wij de stand van zaken in de beantwoording van uw opdracht uit het [geamendeerd raadsbesluit van 20 april 2023](#) in de vorm van een quickscan. Het is een tussenstand van de uitwerking ten tijde van 30 mei 2023.

Het is een tussenstand, want elk onderwerp vraagt nog verdieping en uitwerking in afspraken en overeenkomsten. Dat moet nog in een projectopzet worden uitgewerkt.

Vertrekpunt

Op 20 april 2023 besloot uw raad het college opdracht te geven de zogeheten “compacte variant” uit te werken. Daarbij besloot gaf u ook het college de opdracht mee om te bekijken welke mogelijkheden er zijn om de kosten te beperken en dekkingsmogelijkheden te optimaliseren. Het vertrekpunt daarbij was een structureel nadeel van € 115.000.

Uitgangspunten financiële doorrekening, zowel structureel als incidenteel

Bij het raadsvoorstel van april 2023 presenteerden we u het uiteindelijke structurele effect. We gaan nu concreter in wat het betekent voor de komende jaren tot het uiteindelijke structurele effect.

Bij de doorrekening hanteren we nu een aantal uitgangspunten op basis van actuele inschatting.

- Aankoop grondpositie in 2024
- Verkoop eerste 5 woningen in 2024
- Verkoop resterende woningen (na oplevering compact gebouw, MFA, school BSO en gymzaal) in 2027
- Afwaardering aan te kopen grondpositie naar nieuwe bestemming in 2027
- Afboeken boekwaarden bestaande school/gymzaal in 2027

Net als ten tijde van het raadsbesluit van 20 april 2023, zijn er een aantal aspecten waarmee niet is gerekend:

- Storting in de reserve ‘Kwaliteitsbijdrage ruimtelijke kwaliteit’;
- Kosten verleggen van kabels en leidingen. Bestaande trafo blijft op huidige plek gehandhaafd);
- Kosten uitbreiding capaciteit trafo;
- Inrichting openbaar gebied buiten het projectgebied, denk aan reconstructie St. Josephstraat, Emmastraat en plein;
- Kosten tijdelijk onderbrengen van de horeca ná sloop bestaande bouw tot oplevering nieuwbouw;
- Kosten 1 e inrichting van het schoolgebouw (is alleen van toepassing bij eerste nieuwbouw of extra lokalen);
- Kosten tijdelijke huisvesting school en andere activiteiten;
- Kosten verwijdering mogelijke aanwezigheid asbest;
- Kosten eventuele grondsanering;

Kostenbeperkende mogelijkheden, optimalisatie dekkingsmogelijkheden en effect van BENG naar ENG

In het raadsbesluit zijn een aantal dekkingsmogelijkheden genoemd. U ziet hieronder het mogelijk effect daarvan met eventueel een nadere toelichting.

2a Verhoging van de opbrengst van de grond voor woningbouw

In de raadsvergadering gaf u het college als kader mee de oorspronkelijke potentiële grondopbrengst van € 1.441.220 in te zetten als dekkingsmiddel.

Dit leidt tot een extra jaarlijkse dekking van € 49.000, waarvan we geen deel toerekenen aan de investering kinderopvang. Opgemerkt zij dat de kostprijs dat de bouwkosten sinds sept. 2023 tot heden met 5% zijn gestegen terwijl de v.o.n. prijs van de woningen niet verhoogd kan worden.

2b Bijdrage(n) vanuit de zonneweide(s) in de omgeving van Haghorst

De coöperatie heeft toegezegd de € 12.500 die zij jaarlijks ontvangen uit het zonnepark van het 'Haghorstfonds' van het zonnepark Zonneweide Haghorst BV in Haghorst, aan de gemeente over te maken als bijdrage in de dekking van het project.

Het is nu nog niet bekend of en zo ja wanneer, er uit andere zonneparken bijdragen verwacht kunnen worden. We rekenen daarvoor nu dan ook nog niets extra in als dekkingsmiddel.

2c Volledig kostendekkende huur voor de kinderopvang

U gaf als kader mee te rekenen met een volledig kostendekkende huur voor kinderopvang.

We hebben onder andere het aandeel van de eerder berekende grondopbrengst van € 4.700 overgeheveld naar de school/gymzaal/MFA als dekkingsmiddel.

Verderop in deze bijlage treft u een overzicht aan van het totaal aan effecten voor de kostendekkende huur. Ook presenteren we daar het gemiddelde tarief voor 2023 per m2 van de overige kinderopvanglocaties, waarvoor we als gemeente de huur in rekening brengen bij de schoolbesturen.

2d Optimalisatie van de overige huurinkomsten

Coöperatie Haghorst ziet potentie om de gymzaal voor activiteiten en evenementen multifunctioneel te gebruiken buiten de tijden dat het onderwijs en de BSO gebruik maakt van de gymzaal. Op dit moment is dat nog niet in een bedrag concreet te maken.

2e Meer functioneel gebruik van de gehele accommodatie

We zien nu geen concrete besparing op basis van meer functioneel gebruik van de hele accommodatie. Coöperatie Haghorst heeft in een verdiepend gesprek met Stichting Samenwijs, een meer multifunctioneel gebruik van de gehele accommodatie besproken in ruimtelijke zin. Het is denkbaar om binnen het gebouw een optimalisatie qua inrichting te bedenken in overleg met de architect t.z.t., maar dit leidt niet tot een ander financieel inzicht.

2f Zelfwerkzaamheid, onder andere afwerking en inrichting van het gebouw

Het gebouw is qua kosten al sober en doelmatig ingezet. Door het inzetten van zelfwerkzaamheid, waar Coöperatie Haghorst ten zeerste bereid is om inwoners hier toe op te roepen, blijft het bedrag van kosten die nu voor de afwerking en inrichting van het gebouw staan overeind en zal niet hoger worden. We richten het vervolgproces zodanig in dat we zelfwerkzaamheid t.z.t. in het bestek meenemen zodat daar afspraken over komen met de aannemer. Dan kan de coöperatie concreet maken welke zelfwerkzaamheid er precies mogelijk is. Er zijn mogelijkheden en deskundige mensen.

2g Niet opnemen van potentiële leegstand

In de berekeningen ten tijde van het raadsvoorstel van 20 april rekenden we in totaal met een huurderiving door leegstand van € 6.700 bij de gymzaal en MFA. U gaf als kader mee geen rekening te houden met leegstand en dit als extra dekkingsmiddel in te zetten. Thans hebben we in de huidige berekening geen rekening gehouden met leegstand.*

Bij het onderdeel school is sowieso geen sprake van huur. Bij het onderdeel kinderopvang rekenen we met een volledig kostendekkende huur, dus daar geldt het ook niet als extra dekking. De extra € 6.700 heeft dan betrekking op de gymzaal en het MFA.

*Op basis van het onderzoek van Antea, adviseren we echter om wel rekening met leegstand te houden omdat we verwachten dat het in de praktijk reëel is. Ook is het maar de vraag of de

coöperatie deze leegstand in extra huur richting de gemeente kan compenseren. De coöperatie kan daar nu geen uitsluitsel overgeven.

2h Optimalisatie van de btw-teruggave

We hebben de casus voorgelegd aan een externe partij. Zij komen tot de conclusie dat er wel mogelijkheden zijn ter optimalisatie van de BTW. In het raadsvoorstel van 20 april 2023 gingen we er vanuit dat voor 10% van de investering de BTW niet kostenverhogend is.

Naar aanleiding van de bevindingen van de externe partij gaan we er in de berekeningen voorsnog van uit dat zo'n 20% van de BTW niet kostenverhogend is voor de gemeente.

Deels heeft dit hogere percentage betrekking op de BTW van de investering gymzaal, waarvoor we waarschijnlijk in aanmerking komen voor de Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). De gymzaal zal zowel aan het primaire onderwijs als aan diverse sportverenigingen ter beschikking worden gesteld. De terbeschikkingstelling aan het basisonderwijs is vrijgesteld/onbelast en niet subsidiabel bij de SPUK. De terbeschikkingstelling aan sportverenigingen is in principe vrijgesteld en subsidiabel bij de SPUK.

Hierbij plaatsen we wel de kanttekening dat nog niet zeker is of de huidige SPUK blijft bestaan na 2023. Ook is voor de SPUK jaarlijks een macro budget beschikbaar, dat wordt verdeeld over de aanvragers. Als de SPUK wordt overvraagd, wordt deze naar rato verdeeld.

De btw-optimalisatie vraagt nog nadere uitwerking, want het btw-effect is afhankelijk van de te maken keuzes in het project.

2i Bijdrage vanuit subsidies en fondsen

We hebben subsidiekansen voor Hart van Haghorst in beeld, maar kunnen deze nog niet concreet maken in een bedrag en/of termijn. We kijken bijvoorbeeld naar LEADER Kempenland-West i.o.; kansen via Tussenheid/subsidieadviseur; Town Deal voor kleine gemeenten (K80); Subsidie Pilots Levendig Brabant. (Coöperatie Haghorst is verkent het oprichten van stichtingen.)

4 Effecten verkennen van BENG naar ENG-norm

Het opwaarderen van het gebouw van BENG naar ENG leidt tot een jaarlijkse extra structurele last van € 37.000. We verwachten dat dit daartegenover kan leiden tot € 21.000 extra baten i.v.m. lagere energielasten en huurinkomsten waarover we nog met partijen in overleg zijn. De energiekosten aannahme -op basis van het horeca advies met uitgangspunten van Coöperatie Haghorst- waar we nu mee rekenen schatten we overigens erg laag in.

Afwaarderen grondaankoop

In het rekenmodel met daarin de doorrekening van de compacte variant, gingen we ervan uit dat we de aankoop van de grond activeerden voor de verkrijgingsprijs, zonder daar vervolgens op af te schrijven. In de beantwoording van de schriftelijk vragen in de aanloop naar de commissievergadering van 5 april, meldden wij u dat we de aankoop van € 1.750.000, zoals die door de werkgroep is berekend en in de rekenmodellen is geland, af moeten gaan waarderen naar de waarde van de grond naar prijspeil bij ingebruikname. In dit geval voor het grootste deel naar de waarde van de grond bij de bestemming maatschappelijk vastgoed. Dit komt in het ongunstigste geval uit op een afwaardering van € 1.500.000. In het jaar van afwaarderen komt dit als incidentele last tot uitdrukking. Dit is de aannahme in de tabel, en we zoeken het vraagstuk nog nader uit.

Tot het moment van afwaarderen is er sprake van een rentelast over de verkrijgingsprijs. Na afwaardering (lees: ingebruikname gebouw) vormt de resterende rentelast onderdeel van de kapitaallasten over de verschillende bouwdelen.

Deze is lager dan in de oorspronkelijke opzet en vormt een structureel voordeel van € 20.000 (exclusief aandeel kinderopvang).

Post onvoorzien

Gezien de genoemde onzekerheden kiezen we er voor een post onvoorzien op te nemen van 20% het structurele effect.

Effecten onderzoek raadsbesluit 20-04-2023

	<u>School</u>	<u>KOV</u>	<u>Gymzaal</u>	<u>MFA</u>	<u>Totaal</u>
Vertretpunt structureel effect ttv Raad 20-04-2023	25.927	0	-37.200	-104.618	-115.891
2a Verhoging van de opbrengst van de grond voor woningbouw	15.974	0	11.765	21.143	48.882
2b Bijdrage uit zonneweides	0	0	0	12.500	12.500
2c volledig kostendekkende huur kinderopvang, vervallen aandeel grondopbrengst	1.540	-4.712	1.134	2.038	0
2c extra huur kinderopvang door vervallen aandeel grondopbrengst	0	4.712	0	0	4.712
2d Optimalisatie van de overige huurinkomsten	0	0	0	0	0
2e Meer functioneel gebruik gehele accommodatie	0	0	0	0	0
2f Zelfwerkzaamheid afwerking en inrichting gebouw	0	0	0	0	0
2g niet opnemen van potentiële leegstand	0	0	1.345	5.314	6.659
2h Optimalisatie van de BTW-teruggave	0	0	3.000	4.000	7.000
2i Bijdrage vanuit subsidies en fondsen	0	0	0	0	0
4 Lastenkant Effecten BENG naar ENG	-11.236	-3.757	-8.275	-14.229	-37.497
4 Batenkant Effecten BENG naar ENG	11.236	3.757	3.000	3.000	20.993
Vervallen rentelast door afwaardering aankoop grondpositie	6.628	2.216	4.882	8.773	22.500
Lagere kostendekkende huur kinderopvang	0	-2.216	0	0	-2.216
Totaal effecten na raadsbesluit 20 april 2023	24.143	0	16.851	42.539	83.533
Structureel effect na extra maatregelen / dekkingsmogelijkheden	50.070	0	-20.349	-62.079	-32.358
Post onvoorzien van 20%					-6.472
Structureel effect na extra maatregelen / dekkingsmogelijkheden					-38.830

Gevolgen kostendekkende huur Kinderopvang		
Stand bij raadsvoorstel 20 april 2023		42.124
2c extra huur kinderopvang door vervallen aandeel grondopbrengst		4.712
4 Batenkant Effecten BENG naar ENG		3.757
Vervallen rentelast door afwaardering aankoop grondpositie		-2.216
		48.377
Aantal m2		217
Huurprijs per m2		223
Gemiddelde huurprijs overige in gemeente Hilvarenbeek 2023		120

Beschikbaar gestelde en te stellen kredieten

De uiteindelijk te activeren investeringen (inclusief aandeel grondaankoop en kosten voorbereiding) worden naar huidig uitzicht:

- School € 2.515.000
- KOV € 841.000
- Gymzaal € 1.853.000
- MFA € 3.214.000
- € 8.423.000

Eerder stelde u krediet beschikbaar voor voorbereidingskosten. Met de jaarrekening 2022 hevelen we € 73.725 over naar 2023. We stellen met deze voorjaarsnota voor het bedrag voor de voorbereidingskosten te verhogen met € 50.000.

De voorbereidingskosten maken deel uit van de bovengenoemde te activeren investeringen. We halen eigenlijk een deel naar voren en vragen u nu dit te autoriseren.

Samenvattend

Rekening houdend met de gekozen uitgangspunten (in de tijd uitgezet) en vertaling van het raadsbesluit leidt het tot een bijgesteld beeld.

Zo gaan we er van uit dat de ingebruikname van het gebouw plaatsvindt begin 2027. Dus we rekenen ook met de start van de kapitaallasten in 2027. In de huidige meerjarenbegroting gingen we ervan uit dat de kapitaallasten van het eerder beschikbaar gestelde krediet voor aanpassingen gymzaal zouden starten in 2024 en in 2026 de kapitaallasten van het eerder beschikbaar gestelde krediet voor de nieuwbouw. Deze vallen nu voor de jaren tot en met 2026 vrij.

Structurele resultaten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rentelast aankoop grondpositie tot afwaardering	0	0	-26.000	-26.000	0	0
Miv ingebruikname gebouw incl te nemen maatregelen	0	0	0	0	-39.000	-39.000
Vrijval eerder geraamde kapitaallasten	0	8.000	8.000	129.000	0	0
	0	8.000	-18.000	103.000	-39.000	-39.000

Incidentele resultaten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Afwaardering aankoop grondpositie	0	0	0	0	-1.500.000	0
Afboeken restant boekwaarden	0	0	0	0	-56.000	0
Verkoop woning potentieel	0	275.000	0	0	1.166.000	0
Storting verkoopopbrengst in reserve kapitaallasten	0	-275.000	0	0	-1.166.000	0
	0	0	0	0	-1.556.000	0

We stellen voor de afwaardering van de boekwaarden direct ten laste te brengen van de algemene bedrijfsreserve.

Tot slot willen we opmerken dat – naast het verder uitwerken van afspraken behorend bij dit project - bijvoorbeeld prijsstijgingen, rentecomponenten en andere externe invloeden in het vervolg in de toekomst de cijfers nog kunnen beïnvloeden.